

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fő utca 5-7. Telefon: 188-480, 348-500

A szerkesztési és kiadási a vezetőigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 29.

bb 1. Juniustól augusztus végéig 45 film bemutatója és fel-
ujítása a budapesti mozikban - izelítő a nyári műsorból

1 di/hné szb sr

1962. május 29.

a fővárosi filmszínházai a nyári „uberkaszezonban”, is gondosan összeállított, változatos műsor várja a film barátait. június elejétől augusztus végéig mintegy 45 bemutatót és felújítást ígér a program. ismét közönség elé kerül a korábbi években nagy sikert aratott Liliomfi, a hintón járó szerelem és a rákóczi hadnagya, s bemutatkozik a mozik vásznán a külföldi művészek egész sor nagyhirű alkotása. műsorra tűzik a két szoba összkomfort és a mai lányok című szovjet vígjátékot. az előbbi egy idős és egy fiatal házaspárról szól, a másik pedig, mint a címe is mondja, fiatal szovjet lányokról. ennek női főszereplője, a nálunk is népszerű rumjanceva a mar del blata-i fesztiválon a legjobb alakítás díját nyerte el.

bemutatják a nagy érettségi című francia filmet - ez az ellenállási mozgalomban résztvevő fiatalokról szól - a mylady bosszúja című, ugyancsak francia filmet, a három testőr folytatását, myléne demongeottal a főszerepben. megjelenik a mozik vásznán az éjszakai vonat és a ma éjjel meghal egy város című lengyel film, rindkettő nemzetközi elismerést szerzett már alkotójának, valamint a kisértet kastély spessartban című nyugatnémet film, amely a tavalyi moszkvai fesztiválon nyert díjat. két fantasztikus szovjet filmet is láthatunk a nyáron. az egyik beljajev a kétéltű ember című regényéből készült, a másik, a viharok bolygója a vénuszon játszódik. ezenkívül bemutatják mihail romm, az év kilenc napja című alkotását, amely atomtudósokról szól és az amikor a fák nagyok voltak című újdonságot, amely a z ideai cannesi fesztiválon képviselte a szovjet filmgyártást.

három amerikai filmet is bemutatnak a nyáron. ezek közül kettő egy rendező, lyone rogozin alkotása, s érdekességük, hogy a dokumentumfilm éézköze vel ábrázolják hőseik életét. a jójj v ssza afrika története johannesburgban játszódik, s egy szegény négerrel szól, akinek semmi sem sikerül. az iszákosok utcája pedig new york egyik szegénynegyéről ad képet. az amerikai filmgyártást képviseli még bízot operájak modern filmváltozata, a carmen johns, amelynek főszerepében dorothy dandridget és harry belafontet láthatja a közönség. bemutatják a banditák című olasz filmet is, amelynek főszerepeit nem színészek, hanem azok a szicíliai parasztok alakítják, akikről a történet szól.

a nyári hónapokban ezenkívül egész sor más mai tárgyú történetet, bűnügyi filmet s vígjátékot is műsorra tűznek. /mti/

bb 2. a műemlékvédelem állandó kiállításának ad otthont a visegrádi salamon-torony

i sb/sze szb ki

1962. május 29.

a kuruckori várrombolásoknak áldozatul esett visegrádi salamon-tornyot schulek frigyos állította helyre először a múlt század végén, de 1952-ben tűzvész omlasztotta le újra a kijavított falat. az országos műemléki felügyelőségnél most sedlmayer jános elkészítette a helyreállítás legújabb tervét, amelyet a napokban vitattott meg a szakértői tervtanács.

a szakértők elfogadták a tervező alapgondolatát, azt, hogy az eddiginél korszerűbb építészeti felfogás szerint kell újjáépíteni a tornyot. korábban az volt a gyakorlat, hogy az épület régi anyagának megfelelően kővel pótolták a hiányzó részeket. az új felfogás azonban nem titkolja, sőt szándékosan megmutatja a helyreállítás anyagát, a kiegészítést és arra törekszik, hogy csak a megjelenési forma utánozza hiven az eredetit. ezért az új terv a négy méter és helyenként 7 méter vastag romos falat nem tömör építménnyel, hanem 35 centiméteres „betonfüggönyökkel”, egészíti ki. így a romos fal belső és külső síkját folytató két betonfüggöny között szobákat és a torony tetejére vezető csigalépcsőt tudott elhelyezni a tervező. ez a megoldás a látogatóknak is kényelmesebb lesz, mert nem kell létrát mászni, mint az erődítés középkori lakóinak, ha egy emelettel magasabbra, vagy a torony tetejére akartak felmenni. az új terv alapján a salamon-toronyban állandó műemlékvédelmi kiállítást rendeznek be az országos helyreállítási munkák eredményeiről és a tervekről. a földszinten kiállítják a visegrádi palota híres anjoutkutját is, amelyet a feltáráskor a vörös márványból faragott mátyás kut alatt találtak, s ezért eredeti helyén már nem állíthatják fel.

a szakértők minden részletében megvitatták a tervet, s néhány kisebb változtatást javasoltak. többek között feleslegesnek tartották a kiegészített falrészek vakolását és más formájú ablakok kialakítását ajánlották a tervezőnek. így néhány hónap múlva elkészítik a helyreállítás újabb változatának tervét és végleges döntésre az építésügyi minisztérium műemlék-bizottsága elé terjesztik.
/mti/

--

20.55

- / 2 -

bb 4. tizenöt hangverseny-est a halászbástyán - vasárnap délelőttönként: szimfonikus zene, - június 2. és szeptember 2. között rendezik meg az idén az 1. kerület hagyományos hangverseny-sorozatát

i v/hmé-Lm sr

1962. május 29.

a halászbástyán az 1. kerületi tanács az idén is mint minden évben megrendezi a hagyományos hangverseny-sorozatot. a zenekedvelő budapestiek az elmúlt évben is szívesen keresték fel a főváros egyik legszebb pontját, hogy a friss levegőn, a szép kilátásban gyönyörködve jó muzsikát hallgassanak.

az idén a hangverseny-sorozatot június 2. és szeptember 2. között bonyolítják le. június 2-án népek zenéje címmel a postás szimfonikus zenekar ad hangversenyt. június 9-én romantikus -estet, 16-án csajkovszkij-estet tartanak. június 23-án preklasszikus-est, 30-án pedig a máv szimfonikus-zenekar szerepel a halászbástyai hangverseny-sorozat programjában. a további műsorból kiemelkedik a július 15-i népszerű operett - és balett - zene est, - amelyet a rádió és a televízió is közvetít - és az augusztus 4-i magyar-csen -est. a hangverseny-sorozat ideje alatt egyébként vasárnap délelőttönként 10 órai kezdettel a magyar néphadsereg fúvószenekara ad egy órás térzenét. az idei hangverseny-sorozatban összesen 15 műsor szerepel./mti/

bb 5. elkészítette százhuszonötödik vitorlását a legöregebb balatonfüredi hajó-asztalos - harmincöt éve dolgozik a szakmában

vid szf/tm-Lm hk

1962. május 29.

a balatonfüredi sporthajózásban 35 éve megszakítás nélkül dolgozik gyimóti sándor. a legöregebb hajóasztalos ifjú korában balatonfüreden tanulta meg a nagy szakértelmet kívánó mesterséget, azóta olyan magas fokra fejlesztette tudását, hogy az egyik legjobb hajóépítőként tartják számon. idősebb szaktársaival együtt sok fiatalnak adta már át tudását. negyvennél is több azoknak a száma, akik mellette tanulták ki a hajóépítő mesterséget.

az idős mester rendkívül lelkiismeretesen dolgozik. még soha sem fordult elő, hogy valamelyik hajóját építési hiba miatt visszahozta volna a megrendelő. gyimóti sándor most fejezte be százhuszonötödik hajóját, egy finn dinghi típusu egyszemélyes versenyvitorlást. ez a hajóosztály a tizenkettedik, amelyen eddig dolgozott. érdekes, hogy a többi építővel ellentétben nem tulságosan kedveli a vizesportot. nagyritkán fordul elő, hogy vízre száll, leginkább csak a partról figyeli a keze alól kikerült karcu testű hajókat. a hajóépítés agymestere a vitorlásversenyeket sem látogatja annál lelkesebb labda gó szurkolóként ismerik./mti/

- 3 -

bb 3. magyarországon eddig ismeretlen növényeket talált egy villányi műkedvelő botanikus

vid ká/tr szb ká

- 1962. május 29.

a harsányi-hegy és a villányi dombvonulat rendkívül változatos növényvilága már régóta ismert a botanikusok körében. a gazdag flórájú terület aprólékos felkutatása azonban eddig még nem történt meg. egy műkedvelő botanikus, nagy istván villányi lakos, vállalkozott erre a feladatra. hét éve tartó kutatómunkája páratlan eredményekkel járt: az eddig összegyűjtött majdnem 1200 növény között több olyan is van, amely magyarországon mindeddig ismeretlen volt.

villány belterületén bukkant rá például egy - a vándorvirágok csoportjába tartozó - növényre, a helminthia humifusara, amely csak svájcban, hollandiában és németország nyugati részén fordul elő szóróványosan. hazánkban eddig nem találták meg és a magyar botanikai művek sem ismertetik. a harsányi-hegy déli lejtőjén fedezte fel a csőrös boglárkát, amely a balkánon honos. a botanikusok azt tartották róla, hogy csak jövevény növény magyarországon, madár vagy szél útján kerül hozzánk elvéve a magja. nagy istván az idei tavaszon négy nagy telepét találta meg a csőrös boglárkának, amiből nyilvánvaló, hogy ősnonos növénye a harsányi hegynek. a palkonya község feletti dombon tömegesen virágzó bakszarvu lepkeszegre bukkant. ez a ritka növény a jégkorszak előtti időből maradt ránk és virágzásban még senki sem látta magyarországon. a külföldi szakirodalom nyomán sárgás színűnek tartották. nagy istván most hitelesen megállapította, hogy a virágja fehér színű.

a műkedvelő villányi botanikus nagyjelentőségű felfedezéseit tudományos körökben is megerősítették. a ritka növényeket a botanikai közlemények idejében ismerteti megtalálójuk. /mti/

--

bb 6. megjelent a vargánya göcseji erdőekben

vid ká/tr szb ká

1962. május 29.

göcsej nagykiterjedésű erdeiben megjelent az izletes erdei csemege, a vargánya és a szentgyörgy-gomba. a zalaegerszegi erdei termékfeldolgozó és értékesítő vállalat nyolcszáz mázsa vargánya és róka-gomba felvásárlására számít az idén. ennek egy részét szárított állapotban külföldre szállítják, a többit pedig előtartósítás után a hazai konzervgyáraknak adják át. /mti/

--

- 4 -

bb. 9. európa egyik legrégebbi műszaki könyvtárával gyarapodik a miskolci nehézipari műszaki egyetem - sopronból miskolcra költözik a 30 000 kötetes selmebányai műemlék könyvgyűjtemény

i vid gg/gy/szf

1962. május 29.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem európa, sőt a világ egyik legrégebbi műszaki könyvtárával, a hajdani selmebányai bányászati és kohászati akadémia nagyhírű könyveivel gyarapodik. a ritkaságokban gazdag gyűjteményt 1920-ban sopronban helyezték el. miután a soproni főiskola bányász- és kohászkarát korábban a miskolci nehézipari műszaki egyetemhez csatolták, most sor kerül az időközben műemlékké nyilvánított mintegy 30 000 kötetes selmebányai könyvtár átköltöztetésére is.

a könyvtár egyidős az 1735-ben selmebányán alapított bányatisztképző iskolával, amelyet 1770-ben mária terézia emelt akadémiai rangra. az 1500-as évektől kezdve több mint négy évszázad műszaki irodalmát foglalja magában, s gazdag tárháza a korabeli bányászkozást, kohászkozást, pénzverést, csillagászatot és egyéb mesterségeket, tudományágakat ismertető munkáknak. a mind szakmai, mind tudományos és oktatástörténeti szempontból rendkívül értékes gyűjtemény ritkaságai között található például tycho brahe dán csillagász 1574-ben a matematikáról és csillagászatról megjelent műve, amely kepler könyvtárából került selmebányára. a gyűjteményben van galilei egyik első kiadása könyve, a német agricolának, rotterdami erasmus barátjának 12 kötetes munkája a bányászkozásról 1516-ból. megtalálhatók a gyűjteményben a selmebányai főiskola első tankönyvei is. itt őrzik továbbá az első magyar műszaki író, küleséri sámuél munkáját 1711-ből.

az első kilencezer kötetes szállítmány már megérkezett sopronból miskolcra. a kincset érő könyveket több mint egy kilométer hosszúságú polcrendszeren helyezik el. a megfelelő rendszerezés után mint műszaki műemlék-könyvtár működik majd, s nevezetessége, művelődéstörténeti érdekessége lesz a városnak, meg az egyetemének. /mti/

--

8,00

10,30

- 5 -

me

bb. 10. a kár teljes felméréséig biztosítási előleget kapnak az árvízszújtotta szolnok megyei termelőszövetkezetek

vid hné/gy/ká

1962. május 29.

a tiszta nagy tavaszi áradása következtében 37 termelőszövetkezet, mintegy 30 000 hold ártéri szántóföldje, legelője, gabonaterülete került víz alá szolnok megyében. miután a víz az elöntött terület mintegy 70 százalékaról már lehúzódott a termelőszövetkezetek vezetőiből, a tanácsok, az állami biztosító és a bank képviselőiből álló bizottságok megkezdték a kármegállapítást. a vegyes bizottságok eddig mintegy husz termelőszövetkezet határában végeztek felmérést és tettek előterjesztést a biztosítási összeg kifizetésére. addig is, amíg a biztosítás után járó teljes összeget kifizetik, biztosítási előleget folyósítanak az érdekelteket szövetkezeteknek. öt közös gazdaság részére eddig csaknem egymillió forint előleget adott az állami biztosító megyei igazgatósága. a kötelki ezüstkalász termelőszövetkezet például az előlegként kapott 280 000 forintból kezdte meg a kipusztult növények pótlását. a kárbecsülő bizottságok előreláthatólag két-három héten belül befejezik munkájukat. /mti/

..

bb. 11. megnőtt a felelősségérzet - egy év alatt 9.5 ezer közérdekű bejelentés érkezik a népi ellenőrzési bizottságokhoz - csökken a magánpanaszok száma

i di/hné/gy/sr

1962. május 29.

a központi népi ellenőrzési bizottságnál elmondották az mti munkatársának, hogy a lakosság bejelentései milyen segítséget adnak a népi ellenőröknek a különböző visszasságok, hibák feltárásához.

- az elmúlt években szerzett tapasztalataink azt bizonyítják, hogy jelentősen növekszik az ország lakosságának felelősségérzete a munkahely és a népgazdaság dolgai iránt. sok olyan ember vesz tollat a kezébe, hogy szóvátegyen valamely visszasságot, aki azelőtt „ne szólj szám, nem fáj fejem”, megcsontosodott szemléletétől vezetve hallgatott. évenként általában kilenc és félezer közérdekű bejelentés érkezik bizottságainkhoz, s örvendetes, hogy csökken a névtelen és az alaptalan bejelentések száma. ezzel egyidejűleg mind kevesebben vannak azok is, akik saját sérelmeik orvoslásáért fordulnak hozzánk. egy év alatt például mintegy hatszázzal csökkent a magánpanaszok száma. azt is érdemes megemlíteni, hogy tavaly a 9 565 közérdekű bejelentés közül mindössze 69-ről derült ki, hogy a panasztevők rágalmazási, vagy kellemetlenkedési szándék vezette. /folyt. köv./

8,05

- 6 -

11.05.29. *[Handwritten signature]*

bb. 11. /megnőtt a felelősségérzet... folyt./ gy

a közérdekű bejelentések a legkülönbözőbb dolgokra hívják fel figyelmünket. szóvá tesznek visszaéléseket, szabálytalanságokat, nemtörődömséget, stb. fővárosi osztályunk egy bejelentés nyomán derítette ki, hogy a medicor röntgenművek főkönyvelője jöllehet 1961. március 31-ével felmentették állásából, a vizsgálat kezdetéig rendszeresen megkapta átlagosan havi 4 700 forint fizetését. a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság figyelmét ugyancsak bejelentés hívta fel arra, hogy a tolnai selyemfonógyár igazgatója rendszeresen jogtalanul használja a gépkocsit; bebizonyosodott, hogy két év alatt minegy 16 000 kilométert „kocsikázott”, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a vállalat felettes főhatósága 10 000 forint kártérítésre ítélte az igazgatót.

borsod megyében a tatározó és építő vállalat anyaggyártkodását tette szóvá egy bejelentő. kiderült, hogy bizonyos anyaggyártkodásokból a vállalat több évi, miniumos gittből például ötvennyolc évi készletet szerzett be, a bizonylati fegyelem és az ellenőrzés hiánya számos visszaélést is lehetővé tett. módot adott arra, hogy az anyaggyártkodási csoport vezetője sajátjaként rendelkezzen a vállalati anyagokkal. a vizsgálat befejezése óta büntető eljárás folyik ellene. a megyei tanács pedig a vállalat igazgatóját és főkönyvelőjét is fegyelmi elé állította. ugyanigy megalapozottnak bizonyult az a bejelentés is, amely a 9. kerületben a kereskedelmi asztalos és lakatosipari vállalatra hívta fel a figyelmet. kiderült, hogy az igazgató engedélye alapján több esetben szabályellenesen értékesítik a vállalatnál a bontásból származó anyagot. engedélyezték és elnézték, hogy a dolgozók egy része munkaidőben vállalati anyagokból „maszekoljon”, ezenkívül nagy mennyiségben adtak a dolgozóknak „kölcsonbe”, számszámokat. volt olyan munkás, akinek nevében több mint 500 különféle számszám szerepelt.

/mti/

..

8,10

11.05.29. *[Handwritten signature]*

- 7 -

bb. 7. tudományos ülészek az szkp 22. kongresszusa és a magyar közgazdaságtudomány kérdéseiről.

i bc/tm/gy/sr

1962. május 29.

a magyar tudományos akadémia társadalmi- történeti tudományok osztálya és közgazdaságtudományi intézete csütörtökön 10 órai kezdettel a szovjetunió kommunista pártja 22. kongresszusa és a magyar közgazdaságtudomány címmel tudományos ülészeket rendez a magyar tudományos akadémia székházában. az ülészeket előadja friss istván akadémikus, a közgazdaságtudományi intézet igazgatója. az ipar fejlődése és a műszaki fejlesztés kérdéseiről kiss árpád, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke tart korreferátumot. ezenkívül korreferátumok és hozzászólások hangzanak el a mezőgazdaság további fellendítése, az elosztás és az életszínvonal, valamint a két rendszer gazdasági versenye kérdéseiről. /mti/

..

bb. 8. eladta a bérelt használati tárgyakat, iskolákból, irodákból lopott - háromévi börtönre ítélték

i bc/mé/gy/sr

1962. május 29.

molnár ferenc, foglalkozás nélküli székesfehérvári lakos a fővárosban magnetofont, mikrofont bérelt, majd még aznap eladta azokat, több irodahelyiségből különféle berendezési, használati tárgyakat, kabátokat vitt el egy-egy óvatlan pillanatban. az egyik ügyvédi munkaközösség raktárhelyiségéből még egy írógépet is ellopott. besurrant több fővárosi iskolába is, ahonnan ugyancsak kabátokat, valamint táskákat lopott.

a központi kerületi bíróság három évi börtönre ítélte és kötelezte a társadalmi tulajdonban okozott kár megtérítésére. /mti/

..

bb. 13. hatszázötven gyermeket üdültet a balatonon a dunai vasmű

vid n/gy/fm

1962. május 29.

a dunai vasmű szakszervezeti bizottsága a nyáron 650 gyermeket üdültet balatonszéplakon. egy-egy csoportban 120 gyermeket helyeznek el, s pedagógusok vigyáznak rájuk. az első csoport június 26-án utazik balatonszéplakra. /mti/

..

8,00

11⁰⁰

- 8 -

bb. 12. három és félmilliméteres átmérőjű török ezüstpénzek, sarutalpak, tevecsengők egy szolnoki régész gyűjteményében

vid gg/gy/fm

1962. május 29.

szolnokon csaknem harminc éve gyűjti a törökkori emlékeket bors tajos általános iskolai tanár. a hajdani vár falánál húzódo tiszamederből több ezer értékes leletet hozott felszínre. a tárgyak egyrészt a helyi damjanich jános múzeumnak ajánlókozta, a beloiannisz uti általános iskolában pedig házi múzeumot rendezett be. számos emléket saját gyűjteményében őriz. házi múzeumában található például a török hódoltság idején forgalomban volt pénzek, amelyek közül a legkisebb három és félmilliméteres átmérőjű ezüstpénz, a legnagyobb pedig ötven milliméteres ezüsttallér. a gyűjtemény értékes darabjai a török korabeli tevecsengők, a folyó iszapjában konzerválódott sarutalpak, amelyekből több mint kétszáz darab került elő. a múlt évi alacsony víz-állás alkalmával mintegy háromszáz új lelet került napvilágra. a törökök ruhaviseletét díszítő veretekből, gombokból harmincfajta került a gyűjteménybe. az értékek közé tartozik a bizánci mintára készült mázas tál, a szarvasagancsból faragott löpor- tartó, egy négyszáz éves fakanál, valamint a halászhorogok. /mti/

..

bb. 14. tv-releállomást építenek szekszárdon a lakosság segítségével

vid tm/gy/szf

1962. május 29.

négy évvel ezelőtt gondoltak rá először a szekszárdiak, hogy a város felett emelkedő kálvária hegyen tv-releállomást építenek. a tervet kezdeti fogva támogatta a városi tanács is, amely az elmúlt évben jelentős összeget szavazott meg az építkezésre. a magyar honvédelmi sportszövetség szekszárdi rádióklubja biztosította az állomás berendezését, a városban pedig nagyarányú társadalmi munka bontakozott ki. nemcsak a tervek készültek el társadalmi munkával, hanem a déldunántuli áramszolgáltató vállalat kisz-flataljai hozzáfogtak a 20 méteres antenatorony felépítéséhez is. társadalmi munkával ásták ki a szekszárdi negyeten az állomás alapjait, s szállították fel a szükséges építőanyagot. valószínűleg még a nyár folyamán üzembe tudják állítani a szekszárdi tv-releállomást. /mti/

..

8,45

11⁰⁰

- 9 -

bb. 15. tíz év alatt kialakítják a „negatív”, szarvasmarha-állományt - magasabb árat fizetnek a gümőkór-mentes állomány tejéért és az innen származó tenyészállatokért

i cs/gk/gy/ká

1962. május 29.

az utóbbi években a fejlett állattenyésztéssel rendelkező országokban mindenütt erélyes intézkedéseket tettek a szarvasmarha-gümőkór felszámolására. hazánkban a felszabadulás előtt csak a legsúlyosabb esetekben írtatták ki hatóságilag a beteg és fertőző állatokat, azóta a rendszeres állatorvosi ellenőrzés révén már a betegség első hónapjaiban évente három-négyezer gümőkóros tehenet vonnak ki a tenyésztésből, állami kártalanítással.

a betegség teljes felszámolására most a tehénállomány nagyüzemi tartásmódjának kialakításával kedvező lehetőségek nyíltak. a földművelésügyi minisztérium állategészségügyi igazgatóságán tájékoztatásul közölték, hogy hamarosan szervezett támadást kezdenek a gümőkór ellen. egyrészt az itatásos borjunevelés általános bevezetésével kialakítják a növendékek „negatív”, állományát, s gondos ellenőrzéssel megakadályozzák a későbbi fertőzést, másrészt a felnőtt állományból állami támogatással kiselejtezik a tuberkulinra reagáló, fertőzött egyedeket. a készülő tervezet szerint a gümőkórmentes állománytól származó tejt, tejtermékekért lényegesen magasabb árat fizetnek, ugyanígy a negatív állományból vásárolt tenyészállatokért is. ez a támogatás egyúttal a szarvasmarha-tenyésztés fellendítését, a fokozott minőségi kiválasztást, a jóljövödelmező tehenészetek kialakítását is segíti.

a tervezett tíz éves programban az állatorvosok együttműködnek a humán orvosokkal. /mti/

..

bb. 18. könyvbarát-mozgalom a kunhegyesi járásban

vid n/gy/fm

1962. május 29.

a kunhegyesi járásban megalakult a „könyvbarát mozgalom”, bizottsága. tagjai - a legtöbbet olvasó szövetkezeti gazdák, kisl- fiatalok - egy-egy községben vállalták új könyvtári tagok toborzását. /mti/

..

8,50

11¹²

-10-

bb. 16. továbbképző tanfolyamok a pedagógusoknak

i vt/tr/gy/sr

1962. május 29.

a központi pedagógus továbbképző intézet tájékoztatása szerint az idei nyári tervekben változatlanul fontos feladat a politechnikát tanító pedagógusok továbbképzése. az első évfolyam hallgatóinak pécsétt, szolnokon és vácot, a második évfolyamosoknak szegeden és székesfehérvárott, a harmadikosoknak debrecenben, salgótarjánban és szombathelyen rendeznek tanfolyamot. győr, miskolc és szeged lesz a színhelye a negyedik évfolyamos politechnikusok továbbképzésének.

a mezőgazdasági jellegű tanfolyamokon résztvevő pedagógusok 20 városban találkoznak az idén, s a tanfolyamokban, a mezőgazdasági technikumokban, az állami gazdaságokban és a gép-állomásokon sajátítják el az oktatáshoz szükséges tudnivalókat.

nagy gondot fordít az intézet a nyelvtanfolyamokra is. néhány hét múlva ötven szovjet pedagógus érkezik hazánkba, akik általános- és középiskolai orosz nyelvszakos tanároknak tartanak majd előadásokat: miskolcon, székesfehérvárott, debrecenben, győrött, nyíregyházán, pécsétt, szegeden, szombathelyen, szolnokon és budapesten. az idén először német nyelvtanár is érkezik hazánkban az ndk-ból és ők 60 magyar kolléga továbbképzését segítik.

a korábbi évekhez hasonlóan, a fizika, a földrajz, a kémia és a biológia szakos nevelőknek is rendeznek tanfolyamokat, a rajztanárak pedig nyári művésztелеpeken képezhetik tovább magukat. a pedagógus továbbképző intézet központi tanfolyamain együttesen több mint 3 500-an vesznek részt. a továbbképzések általában kéthetesek és - a napokban megjelent hivatalos rendelkezésnek megfelelően - július 15-ig minden tanfolyamot befejeznek, hogy biztosítsák a pedagógusok zavartalan nyári pihenését. /mti/

..

8,55

11¹²

-11-

bb. 17. száz éves szélmalom a kiskunfélegyházi kiskun muzeum udvarán

vid n/gy/fm

1962. május 29.

kiskunfélegyháza nagykiterjedésű tanyavilágában a múlt század végén még mintegy 45 szélmalom működött. közülük a legrégebbit, a pajkos-féle szélmalmot megmentették az utókor számára, s a kiskunfélegyházi kiskun muzeum udvarán állították fel. a sokszáz darabra szétbontott, szuette faanyagot megfelelő tartósítás után rakták össze. az ács munkát az egykori szélmalomjavító dinasztia utolsó tagja, a 60 éves mogyoró sándor végezte, az építést pedig a malom egykori tulajdonosa, pajkos istván irányította. a száz éves szélmalmot környezetének parkosítása után - rövidesen működés közben is megtekinthetik a látogatók. /mti/

..

bb. 19. egymillió tonna szenet raknak fel géppel, hetvenkét kilométerre növelik a korszerűen biztosított vágatok hosszát a nógrádi szénmedencében

vid sze/gy/szf

1962. május 29.

az idén 82 000 tonna szenet jövesztenek és egymillió tonnát raknak fel géppel a fejtési munkahelyeken a nógrádi szénmedencében. a nagyobbarányú gépesítés máris megkezdődött. gépi berendezésekre, új gépek beszerzésére 1962-ben 27.5 millió forintot költelének. az új bányagépek közül igen jelentős a jukó elnevezésű átrakó-szalag, jutas titusznak, a duclos bányagépgyár főmérnökének a kobolka alajosnak, a bányagépgyártási tröszt kísérleti részlege vezetőjének ujitása. ezekben a napokban öt juko-féle átrakót helyeznek üzembe kisterenyén, rónán, zagván, nagybátonyban és szorospatakon. ebben az évben újabb tíz átrakó érkezik még a szénmedence bányüzemei részére, a nagyobb páncélkaparókön és kisebb rakodógépeken kívül.

tovább nő a korszerűen biztosított bányavágatok hossza is. jelentősen növelik a th gyűrűvel, moll ivvel és vasbetonelemekkel biztosított vágatok hosszát. a tervek szerint tizenhat és fél kilométer hosszan építenek korszerűen biztosított új vágatot a többi között tiribesen, kányáson, szorospatakon és a nógrádi szénmedence más bányüzemeiben. az idén épülő új bányavágatokkal együtt hetvenkét kilométerre nő a korszerűen biztosított vágatok hossza nógrádban. /mti/

..

9,05

- 12 -

bb. 20. kiépült az erdei növényvédő hálózat - ha nem is halhatatlanok, de szívósak a cserebogarak

i so/gg/gy/ká

1962. május 29.

a mezőgazdasági nagyüzemekhez hasonlóan a korszerűen gazdálkodó erdőgazdaságokban is mind nagyobb gondot fordítanak a növényvédelemre. az eredményes munkát itt nagymértékben nehezíti, hogy lényegében most kell összegyűjteni a kártevőkre vonatkozó megfigyeléseket, hiszen az ilyenirányú tudományos munka világviszonylatban nemrég kezdődött. három erdővédelmi állomást alapítottak sopron, budakeszi és eger székhellyel, hogy az itt dolgozó szakembereknek módjuk legyen szélesebbkörű megfigyelésekre, a rovarkártevők jelentkezéségen megmutatkozó törvényszerűségek meghatározására. mivel a védekezésen túl a tapasztalatgyűjtésnek nagy jelentősége van, az erdővédő állomások munkáját az erdészeti tudományos intézet irányítja, s a megfigyeléseket az itt dolgozó kutatók értékelik.

máris érdekes tapasztalatokat gyűjtöttek egyik veszedelmes erdei kártevőről, a cserebogárról. megállapították, hogy a hazai erdőkben 5-6 különböző törzs található, s ezek rajzási ideje nem esik egybe, innen van az, hogy a cserebogarak jelentkezése nem olyan szabályszerű, mint amilyenek korábban hitték. vannak olyan vidékek, ahol több fajta is megtalálható, így az előrejelzés meglehetősen bonyolult. a prognózis alapján a csemetekerteket megfelelően védeni tudják a pajorkár ellen, az erdőkben azonban nehezebb az általános irtás.

az erdővédelmi jelzőszolgálatban ma már résztvesz minden szakmunkás, így a góccokat hamar felfedezik. ahol szükséges, intenzív vegyszeres védekezést alkalmaznak. az erdővédelmi állomások munkájukat egybenangolják a mezőgazdasági növényvédelem feladataival. így például a szántóföldek közeléből kivágták a fűrtös juharfákat, amelyek az amerikai szövőlepke bölcsőjéül szolgálnak. /mti/

..

bb. 21. öt kötetnyi cikket irtak híradójukba a karcagi lenin termelőszövetkezet tagjai

vid sze/gy/fm

1962. május 29.

a karcagi lenin termelőszövetkezetben négy éve hétről-hétre házi híradó számol be a több mint tizenegyezer holdas gazdaság életéről, a tagság problémáiról, általában mindenről, ami a széles karcagi határban történik. /folyt. köv./

9,10

- 13 -

bb. 21. /öt kötet... folyt./ gy

a hiradót - somogyvári imre vezetésével - a fiatalok szerkesztik. naponként „sajtószolgálat”, gyűjti össze a tagok írásait, a szövetkezeti gazdák papírra fektetett véleményét. nem ritka az olyan nap sem, amikor 25-30 kisebb-nagyobb írást, tudósítást vesznek át a szövetkezeti gazdáktól.

a hiradóban megjelent levelek, tudósítások és cikkek már mintegy öt kötetre vastagodtak és egyrésztük a helybeli múzeum vette át megőrzésre. a hiradónak rendszeres tudósítói vannak az üzemegységekből és a brigádokból. nagy minály idős tsz-tag például rigmusokban fejezi ki mondanivalóját. izes kunsági nyelven írt verseiből eddig ötvenkettőt közöltek. rendszeres munkatársa a szövetkezeti sajtónak harangi józsef 55 éves asztalosmester, és orosz erzsébet az 1-es számú üzemegység tehenésze. /mti/

bb. 23. bővítik pécs központi rendelőintézetét, a nyugati városrészben új rendelőt építenek

vid n/gy/fm

1962. május 29.

pécssett a felszabadulás óta 20 körzeti orvosi rendelőintézet épült, amelyekben jelenleg 51 orvos, közöttük 8 gyermekszakorvos működik. az idén a déli városrészben kiépült új lakótelepen újabb körzeti rendelőt létesítenek. a központi rendelőintézetet pedig 2.5 millió forintos beruházással - kétemeletes toldalékszárnnyal - bővítik, ennek munkálatait júniusban kezdi meg. elkészült a nyugati városrész rendelőintézetének terve is. ezt a többmillió forintos költséggel készülő rendelőt 1963-ban kezdik építeni. pécs keleti városrészében, a bányászlakta új-meszesen már korábban biztosították a szakorvosi ellátást.

a rendelőintézetek fejlesztésén, illetve újabbak létesítésén kívül folytatják a körzeti orvosi rendelők fejlesztését is. a távlati tervek szerint a körzeti rendelőkben bevezetik majd a bel- és nőgyógyászati, fogászati és gyermekgyógyászati ellátást, hogy a rendelőintézetek csak a még alaposabb vizsgálatot igénylő, speciális esetekkel foglalkozzanak.

tető alatt van már a háromszázágyas mecseki tudószanatórium is, és gyors ütemben épül az új pécsi városrész első 400 ágyas klinikai tömbje, amely 1965-re készül el. /mti/

- 14 -

9,20

11.30 *Lil*

bb. 22. csillagvizsgáló távcsövek készülnek a nagykanizsai uttörőházban

vid j/gy/fm

1962. május 29.

a nagykanizsai uttörőházban husz pajtás, - fiúk és lányok - üvegcsiszoló szakkört alakítottak, s elhatározták, hogy csillagászati távcsöveket készítenek. dr. kulin györgy, az uránia csillagvizsgáló intézet igazgatója több szakkönyvet ajánlódokozott az ifjú csillagászoknak, és napokon keresztül oktatta őket a távcsövek elméletéről felépítéséről. a távcsőkészítéshez szükséges lencseüveget a nagykanizsai üvegyárban készítették a pajtásoknak, de a munka többi részét maguk végzik. a tervek szerint többek között egy háromméteres, 25 centiméter lencseátmérőlü távcsövet is készítenek az ország első csiszoló szak-körének pajtásai. /mti/

bb. 24. a gyártók és felhasználók szocialista szerződése az épületfestés korszerűsítésére - elkészült a gépesített festésre alkalmas első hazai zománclakk

i sb/hné/gy/ki

1962. május 29.

a lakk- és festékipari vállalat és a budapesti szakipari vállalat dolgozói szocialista szerződést kötöttek az építőipar felületvédelmi és díszítő festési munkáinak korszerűsítésére. évek óta tartó viták korszakát zárták le ezzel a megállapodással, mert vállalták, hogy kölcsönösen segítik egymást az új gyártmányok előállításában, kísérletezésében. most már egyetlen új termék nagyüzemi gyártása sem kezdődik meg anélkül, hogy a festők, tehát az anyag felhasználói azt előbb gondosan ki ne próbálnák. a szocialista együttműködési szerződés alapján már ötféle új festéket vizsgálnak meg és véleményeznek, sőt újabb anyagok előállítását is javasolják a gyár vegyészeinek.

a szakipari vállalat munkájához most nagy segítséget adott az ország legfiatalabb festéküzeme, a tiszai vegyikombinát lakkfesték- és műgyantagyára is. újfajta műanyag zománclakkot készítettek, amely 6-8 óra alatt teljesen megszárad, míg a régi anyagoknak még kétszer ennyi idő sem volt elég a száradáshoz. ennél is jelentősebb, hogy a műanyag megoldja a vállalat régi problémáját, az ajtó- és ablakmázolás utolsó műveletének, a lakkozásnak a gépesítését. ez az első hazai zománclakk, amely nem folyik le a falról vagy az ajtóról, ha ecsettel végzett mázolás helyett szórópisztollyal fújják rá ezekre a felületekre. így már nemcsak a festés első két munkaműveletét, hanem a harmadikat is géppel végezhetik. ezzel többszörösére nő a termelékenység és jelentősen megrövidítik a lakások festésének idejét. /mti/

- 15 -

9,28

11.30 *Lil*

bb. 25. izotópvizsgálatok, állatkísérletek a kertészeti kutatásban - dr. molnár béla igazgató nyilatkozata

i ie/j/gy/ká

1962. május 29.

mezőgazdaságunkban, s egész népgazdaságunkban mind nagyobb szerepet kap a kertészeti termelés. az mti munkatárs megkérdezte dr. molnár béla kandidátust, a kertészeti kutató intézet igazgatóját: milyen segítséget várhat a közeljövőben ez a termelési ág a tudományos kutatásoktól, elsősorban a kertészetet is jelentősen érintő biológiától?

- a közeljövő kutatásainak már alapjaiban kell érinteniök a kertészeti termelést, hiszen sok termesztési ágban egyes alapvető módszerek évszázadok, vagy mint például a szőlőtermesztésben, évezredek óta jóformán nem változtak. a nagyszabású termelési feladatokat csak akkor oldhatjuk meg, ha a tudományos kutatások olyan új módszereket adnak át a gyakorlatnak, amelyek döntő mértékben vagy alapjaiban változtatják meg az eddigi eljárásokat. a biológia nálunk most kezd fejlődni, néhány eredménye azonban máris érezteti hatását az alkalmazott kutatásokban, és egyes esetekben a termelésben is. a korszerű biológiai kutatásokban a növényegyek és a rövidlejáratu jelenségek tanulmányozása helyett mindinkább a természetes egyensúlyoknak, vagyis az életfolyamatok normális lefolyásának és a nagy ciklusoknak a vizsgálata kerül előtérbe. ilyen jellegű kísérletekkel határozzuk meg például a legfontosabb zöldségfélék növekedésének és fejlődésének kritikus pontjait, amelyek figyelembe vételével ki lehet alakítani a helyes termesztéstechnikát, a több és jobb minőségű termést elősegítő módszereket.

- a földművelésügyi minisztérium kutató intézeteiben jelenleg 15 jelentősebb kertészeti-biológiai témán dolgoznak. ez a kutatási ág azonban - az anyagi, technikai feltételek javulásával - most indul csak nagyobb fejlődésnek. intézetünkben az idén alakult meg a biológiai osztály, s most felépül laboratóriumai-ban sejttani, élettani, mikrobiológiai, biokémiai és biofizikai kísérletekre, valamint izotóp-technika alkalmazására lesz lehetőség. a laboratóriumokhoz kapcsolódik a még ez évben megépülő biológiai növényház. így kutatásainkat négy szinten: laboratórium-ban, növényházban, biológiai kertben kisparcellákon és kísérleti telepünkön nagyobb táblákon végezhetjük, s ha üzemileg is hasznosítható eredményt kapunk, akkor kísérleti gazdaságunkban is kipróbálhatjuk.

/folyt. köv./
9.45

- 16 -

bb. 25. /izotópvizsgálatok... folyt./ gy

jövőre laboratóriumi kocsival termelő nagyüzemekben is végezhetünk élettani megfigyeléseket. miután a termelés két alapvető feltétele, a csirázás és virágzás-termékenyülés döntően befolyásolja a termés mennyiségét és minőségét, biológiai kutatásaink elsősorban ezek törvényszerűségeinek megismerésére irányulnak. ezzel főképpen a nemesítőknak és a termesztés-technikai kutatóknak kívánunk segítséget adni. biológiai kutatásinkban igyekszünk a legkorszerűbb módszereket alkalmazni, az anyagcsere-vizsgálatoknál például rádió-aktív izotópokat használunk, a zöldségfélék vitamintartalmának meghatározására ugynevezett penész-reakciót alkalmazunk, a növények ellenállóképeségének tanulmányozására pedig állatokon folytatunk szerológiai vizsgálatokat.

- bár a kertészeti-biológiai kutatások feltételei lényegesen javultak, mágis sok a pótolnivaló. ma még csak néhány zöldségfélére tudjuk biológiai vizsgálatainkat kiterjeszteni, a gyümölcsstermesztéssel kapcsolatban erre alig van, a kertészeti egyéb ágainban pedig ugyszólván egyáltalán nincs lehetőség. a biológusoknak azonban már most meg kell alapozniok azokat az alkalmazott kutatásokat, amelyeknek eredményei a kertészeti termelés távlati fejlesztése során realizálódnak. /mti/

bb. 27. csak korszerű módszerekkel építkeznek ezután dunaujvárosban

vid te/gy/szf

1962. május 29.

dunaujvárosban majdnem ezer lakás készült az utóbbi években középblokkos vagy nagypaneles építési módszerrel.

a jövőben teljesen kizorul a helybeli lakásépítkezésekből, a régi, hagyományos téglafalazás. az év második felében kezdődő és a jövő évre áthúzódó munkákat mind új módszer szerint végzik. háromszázötvenkét lakást középblokkból raknak össze, harminchat lakást pedig öntési módszerrel építenek habosított kohósalakból.

amikor az 5. számú épületelemgyár „házgyára”, elkészül, és megkezd a nagypaneles gyártását, ezzel az épületelemmel ismét építenek majd lakásokat dunaujvárosban. /mti/

9,50

11.35

- 17 -

bb. 26. gyermekek irodalom- és zenebarát köre, ifjúsági klubok komárom megye művelődési házaiban

vid gk/gy/fm

1962. május 29.

Komárom megye művelődési házaiban sokrétűen foglalkoznak a munkások gyerekeivel. többezren művészi tornát tanulnak, vagy szorgalmas tagjai a fotó-, barkácsoló és más szakköröknek. az oroszlányi bányász-művelődési ház képzőművészeti körének kis „művészei”, most készülnek első kiállításukra. ugyanott nemrég megalakult a zenebarátok köre is: a 8-14 éves „generajongók”, zenetörténettel ismerkednek és ifjúsági hangversenyeken vesznek részt.

a művelődési házak segítik a gyermekeket a tanulásban is. az almásfüzitői timföldgyár művelődési házában például naponta száz gyerek tanul, játszik. a játékszobában délelőtt óvónők foglalkoznak azokkal a 3-5 éves gyerekekkel, akiknek nem jutott hely az óvodában. délután pedig iskolásokkal telnek meg a szobák: a különféle szakkörökben tanárok vezetésével tanulnak. a művelődési ház százezer forint értékű felszereléssel ellátott politechnikai műhelyben gyakorlati munkát is végeznek a gyerekek. a tatabányai zsdanov bányász művelődési házában ifjúsági klub áll a gyerekek rendelkezésére. a dorogi művelődési házában az irodalom kedvelő általános iskolásoknak tartanak rendszeresen előadásokat. /mti/

bb. 28. naponta hat-hét kilométer hosszú öntözőcsatornát épít az óriási szovjet csatornanyitó eke a nagykunságban

vid hmé/gy/ká

1962. május 29.

az ország egyik legnagyobb öntöző üzemében, a középtiszai állami gazdaságban, több mint nyolc és félezer hold rizs, kukorica, cukorrépa, pillangós és legelő kap mesterséges csapadékot az idén. a nagyarányú öntözés talajmunkáihoz óriási, szovjet gyártmányú, km 1400-as csatornanyitó ekét kapott a gazdaság. az új gép napi 10 óra alatt 6-7 kilométer öntözőcsatornát ás ki. teljesítményére jellemző, hogy a hazánkban eddig használt csatornanyitó ekékkel másodpercenként 60 liter víz elszállítására alkalmas csatornát építhettek, addig a szovjet ekével ásott csatornák másodpercenként 100-120 liter vizet szállíthatnak a szántóföldekre.

/folyt. köv./

9,55

11.40 *Kelb*

- 18 -

bb. 28. /naponta hat-hét... folyt./ gy

a gazdaság területén rövidesen befejezik a munkát és a nagyteljesítményű ekét a társ gazdaságoknak adják át. a hét folyamán a karcag-tilalmai állami gazdaságban, majd ezt követően a középtiszai állami gazdaság által patronált tiszaszentimrei ezüst kalász tsz-ben állítják munkába a két sz. 100-as lánctalpas traktorral vontatott csatornanyitó ekét. az értékes gép egy év alatt minegy 3 500 - 4 000 ember munkáját helyettesíti, a csatornaépítések idejét pedig a negyedére csökkenti. /mti/

bb. 29. elkészültek a második öt éves községfejlesztési tervek szabolcsban

vid j/gy/fm

1962. május 29.

szabolcs-szatmárban elkészítették a második öt éves községfejlesztési terveket. öt év alatt 340 millió forintot költenek községfejlesztésre, s ezt az összeget a dolgozók 36 és félmillió forint értékű társadalmi munkája egészíti ki. a 340 millióból 155.5 milliót fordítanak kommunális célokra. befejezik a falvak villamosítását. kétszázhatvan kilométerrel bővítik a villanyhálózatot. 220 000 négyzetméternyi járdát építke. jelentősen javítják az ivóvízellátást. nyolcvannyolc mélyfurású kut létesítését tervezik, 19 községben építenek törpevízművet. a művelődési célokra előirányzott 91 millió forintból jelentős összeget fordítanak az óvodai férőhelyek számának emelésére. /mti/

bb. 30. ezer vonat közül már csak egy indul késéssel a keleti pályaudvarról - negyven traktor terven felül - új módszerrel gyorsítják az üllői uti lakótelep építését - a régi kongresszusi zászló birtokában - az új zászló megszerzéséért

i sl-kf-sb-vid/sze/gy/ki

1962. május 29.

a 8. pártkongresszus tiszteletére az országban többszázezer dolgozó vállalkozott termelékenyebb, minőségileg jobb munkára, helyesebb gazdálkodásra. a kongresszusi versenyben ma még valamennyi üzem egyenlő eséllyel pályázik a párt nagy elismerést jelentő zászlójára, mégis a legnagyobb érdeklődéssel éppen azoknál a vállalatoknál kísérik a dolgozók a versenyt, amelyek 1959-ben jó munkájukkal megszerezték a párt 7. kongresszusának zászlóját. az akkor kilenc nyertes közül az mti munkatársai négy vállalatnál érdeklődtek a, hogyan dolgoznak, milyen problémákat küzdenek le most a 8. pártkongresszus tiszteletére kialakult versenyben.

/folyt. köv./

10,00

11.40 *Kelb*

- 19 -

bb. 30. /ezer vonat közül... 1. folyt./ gy

a vörös csillag traktorgyár feladatai 1959 óta lényegesen megváltoztak, régi gyártmányait mindinkább kiszorítják a korszerű új termékek. a verseny is a műszaki előrehaladás jegyében bontakozott ki, a felajánlások nagy többsége a hetven lóerős traktor sorozatgyártásának megindítását, a hégy és fél köbméteres dömpert kialakítását, az alkatrészgyártás jobb megszervezését szolgálja. az új gépek sokkal több munkát igényelnek mint a régié, éppen az eddig is tulterhelt megmunkáló részlegekre hárul mind nagyobb feladat. még nincs megoldva minden probléma. azonban már készülnek a nyolc-tíz művelet elvégzésére alkalmas célgépek, amelyek a tulterhelt gépek jelentékeny részét felszabadítják. megkezdődött a forgácsoló műhelyben a berendezések átcsoportosítása, ami legalább 10-15 százalékkal növeli a termelékenységet. a többi gyáregység dolgozói is felülvizsgálták munkamódszerüket, a megmunkáló műhelyben 15 technológiát megváltoztattak, az öntődében új módszerekkel kétezer óra munkaidőt nyernek, míg a dömperek és az u-28-as traktorok rajzainak átalakításával több mint egymillió forintot takarítanak meg az idén.

az új traktor sorozatgyártása sikeresen megkezdődött és egyéb feladataikat is minden szempontból teljesítették az év első négy hónapjában. a napokban lezajlott termelési tanácskozáson már azt is megállapíthatták, hogy munkaerőtöbblet nélkül soronkívüli rendeléseknek is eleget tehetnek. felajánlották, hogy viszonylag nagy anyagtartalékaik egy részének felhasználásával az idén Lengyelország részére 30 lánctalpas traktort, a magyar mezőgazdaság részére tíz ue-28-as traktort készítenek terven felül.

az ország legnagyobb személypályaudvarán, a keletin a közönség kulturáltabb utazásának elősegítésére tettek értékes felajánlásokat az állomás, a műszaki kocsiszolgálat és a fűtőház dolgozói. a pályaudvaron naponta több mint 200 vonatpárt indítanak, illetve fogadnak, de a szerteágazó munkát ezernyi probléma akadályozza. a vasúti csomópont dolgozóinak összefogása azonban a váratlan nehézségeket is elhárítja a pontos közlekedés útjából. igen sok gondot okoz a kocsihiány, ennek ellenére a balatoni nagy nyári forgalom idejére 83 kocsi adtak kölcsön a déli pályaudvarnak, s a csökkent kocsiállománnyal is igyekeznek jól lebonyolítani a forgalmat. a műszaki kocsiszolgálat azzal gyorsítja a javítási időt, hogy egy-egy vonatot egyszerre több brigád vesz „kezelésbe”, ilymódon 6-8 óra helyett 1-2 óra alatt kijavítják a szerelvények hibáit. /folyt. kvv./

10, 10

11.10

- 20 -

bb. 30. /ezer vonat közül... 2. folyt./ gy

a vasúti csomópont eredményei biztatóak, az első négy hónapban valamennyi szolgálat az élüzem-szint felett dolgozott és csaknem hárommillió forintot megtakarítottak az egész évre vállalt tízmillióból. az első negyedévben még „szépséghibája”, volt munkájuknak, hogy a vonatok menetrendszerű indításánál 0.4 százalékkal elmaradtak a tervtől, azóta már ezt a hibát is megszüntették, s jelenleg ezer vonat közül 999 percnyi pontossággal indul a keleti-pályaudvarról.

a 44-es építőipari vállalat dolgozói is nagyobb eredményt akarnak elérni, mint a 7. pártkongresszus idején. a vállalatnak ugyanis kétszerannyi lakást kell átadnia az idén, mint 1959-ben, amikor elnyerték a kongresszusi zászlót. a műszaki vezetők a korábbi tapasztalatok hasznosításával és új kezdeményezésekkel könnyítik meg a birgádoknak a kongresszusi felajánlások teljesítését. szakosított építésvezetőségeket szerveztek, amelyek csak egyféle munkát végeznek, például alapoznak, falelemeket szerelnek vagy vakolnak. a tapasztalatok szerint ugyanis így gyorsabb az építkezés, mintha minden építésvezetőség az összes munkával foglalkozna. az új rendszernek nagy előnye, hogy a szakosított csoportok csak hibátlan munkát vesznek át egymástól, így a lakások minősége javult. a kongresszusi versenyben tovább korszerűsítik az üllői uti lakótelep építését és áttérnek a nagyblokkos módszerről a paneles építkezésre. a sok intézkedés hatására az előírt 2 280 lakásnál mintegy százal többet akarnak átadni az idén a 44-es építőipari vállalat dolgozói.

a győri lészövőgyár kollektívájának a mostani kongresszusi versenyben nehezebb körülmények között kell helytállnia, mint három évvel ezelőtt, termelési tervük, ugyanis hetvenmillió forinttal magasabb, s termékeik munkaigényesebbek. a termelés folyamatosságát az is nehezíti, hogy a központi gyárépület tetőszerkezetét kicserélik és az építkezés ideje alatt ebben a részlegben nem dolgozhatnak. kongresszusi felajánlásaik legfőbb célja, hogy az építkezés ideje alatt se csökkenjen a termelés. ezért a termelésre alkalmas minden talapattnyi helyet igyekeznek kihasználni. az építkezés tartama alatt a gépeket ideiglenesen olyan helyiségekbe telepítik át, amelyek eddig más célokat szolgálták. a gyár dolgozói eredményesen hátrítanak el minden akadályt és az év eleje óta esedékes terveiket sikerrel teljesítették. /mti/

..

10, 14

11.10

- 21 -

bb. 31. utazott hazánkba shri jaya chamaraja wadijar maharadzsa

i di/j/gy/hk

1962. május 29.

shri jaya chamaraja wadijar maharadzsa, az indiai mysore állam kormányzója, aki péter jános külügyminiszter vendégeként néhány napot töltött hazánkban, kíséretével kedden budapestre prágába utazott. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent szarka károly külügyminiszterhelyettes, dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, nagy jános külügyminisztériumi főosztályvezető és gyémánt andrás, a külügyminisztérium protokoll-osztályának vezetője. ott volt h.k. massand, az indiai köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. részt vett a bucsuztatáson frantisek písek, a csehszlovák szocialista köztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

..

bb. 32. megjelent a piacon a kék karalábé

i nj/j/gy/ká

1962. május 29.

a nagyvásártelpre kedden reggel 8 vagon és 57 tehergépkocsi áru érkezett. többek között 448 mázsa burgonya, 60 160 csomó zöldhagyma, 3 630 csomó új fokhagyma, 66 657 csomó retek, 236 510 fej saláta, 66 886 csomó új karalábé, 96 mázsa új kelkáposzta, 124 mázsa cukorborsó, 18 mázsa melegágyi uborka, 3 mázsa üvegházi paradicsom, 6 mázsa kerti sóska, 83 mázsa tisztított paraj, 230 mázsa cseresznye, 10 mázsa földieper, 12 mázsa zöld egres és 59 mázsa citrom.

a főváros környéki kertészeti üzemek megkezdték a kék karalábé szállítását. ára csomónként 4-5 forint. az üvegházi paradicsom árát kilónként 4, a földieperét 8 forinttal szállították le, vagyis a paradicsomot kilónként 56, a földieperet 36 forintért árusították. olcsóbb lett még a cseresznye, a zöld egres és a kapor. a cseresznyét kilónként 11.60, a zöld egrest 9.80 forintért, a kapor csomóját 50 fillérért adták. /mti/

..

bb. 33. üdülők épülnek a debreceni nagyerdőben

vid gg/gy/fm

1962. május 29.

a debreceni nagyerdőben a városi tanács üdülőrészt jelölt ki. ezen a területen kezdték építeni a 100 ágyas termelőszövetkezeti üdülőt, amelyet a jövő év tavaszán adnak át. ugyancsak készül, tizennégymillió forintos költséggel, a vasas szakszervezet debreceni üdülője is, ahol egy-egy turnusban 125 beutaltat helyezhetnek el. a vasasok üdülője is 1963 tavaszára lesz kész. a debreceni nagyerdőben további üdülők építésének tervéről tárgyal a városi tanács. /mti/

..

11.40

13.11

- 22 -

bb. 35. színpadon az 1905-ös somogyi aratósztrájk

vid tm/gy/fm

1962. május 29.

az 1905-ös somogyi aratósztrájkot bemutató táncjáték próbáit kezdte meg a szakszervezetek somogy megyei tanács népi együttesének tánckara. a tervek szerint a táncjátékot június 26-án, a sztrájk 57. évfordulóján mutatják be. /mti/

..

bb. 34. kenőanyag az űrben

i tz/gg/gy/ki

1962. május 29.

aki nem szakember, nem is sejtí, mennyi problémát kell előzetesen megoldani ahhoz, hogy egy-egy űrhajó sikerrel teljesítse feladatát. általában nem is gondolunk rá mekkora feladat például annak a kenőanyagnak a kiválasztása, amely egészen ritka légrétegekben vagy a légtérben, fotonok, nukleáris részecskék és mikrometeorok hatásának kitéve is kifogástalanul használható az űrhajónak a külső környezettel érintkező berendezéseiben.

amint dr. tamási zoltán vegyész mérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának tagja elmondotta, a földi viszonyok között kifogástalanul alkalmazható kenőanyagok az űrben szabályszerűen elpárolognak, úgyhogy a drága műszerek órák alatt tönkremehetnek. a kérdés megoldását keresve a szakemberek először arra gondoltak, hogy ezeknek a szerkezeteknek a mozgó részeit légmentesen zárt dobozokban helyezik el, vagy szilárd kenőanyagokkal próbálkoznak meg, de műszakilag mindkét megoldás még további nehéz problémákat vet fel. kénytelenek voltak tehát a kőolajok, illetve szilikonolajok és a zsírok közül megkeresni a legmegfelelőbbet.

elméleti megfontolások alapján körülbelül negyvenfajta olajat és muszonótféle zsírt próbáltak ki, más-más körülmények között, egyre inkább megközelítve az űrbeli állapotokat. eddig 15 olyan kenőanyagot sikerült kiválasztani, amelyek 75 celsius fokos hőmérsékleten, percenként 4 000-es fordulatszám-nál, ezer órán, vagy is majdnem hat héten át védtek meg a csapágyak épségét olyan légritka térben, ahol a levegő sűrűsége már csak milliomodrésze a földön megszokottnak. e kísérletek alapján a szakemberek biztosra veszik, hogy jó úton járnak, de azt is tudják, hogy még mindig a további kísérletek tömegét kell elvégezniük, amíg az ennél is „üresebb”, térben és az egészen hosszú időtartamu űrhajózás számára is sikerül megoldaniok ezt a látszólag egyszerű kérdést: a kenőanyag problémáját.

/mti/

..

11.50

15.11

- 23 -

bb. 36. gyakorlati bemutatókkal fejeződött be a vegyipar munkás-
védelmi tanácskozása

k szf/gk/gy/ki

1962. május 29.

az 5. országos vegyipari munkásvédelmi konferencia kedden a kőbányai gyógyszerárugyárban folytatta tanácskozását. a második napi megbeszéléseket a vegyiparban is fenyegető elektromos balesetek elhárításának megvitatására fordították. eff. jános a vegyipari biztonságtechnikai felügyelet villamosságértője a vegyipari üzemek korszerű villamosenergiaellátásáról, műszerezéséről, automatizálásáról tartott előadást. gyakorlatban is szemléltette, hogyan kell kezelni a vegyipari üzemek robbanásveszélyes berendezéseit, elektromos kapcsolóit úgy, hogy a dolgozók teljes biztonságban legyenek.

a tanácskozás hozzászólásokkal és válaszadással ért véget.
/mti/

bb. 37. időjárásjelentés

tm/gy/

1962. május 29.

a meteorológiai intézet jelenti május 29-én, kedden 13 órakor:

többfelé zápor, zivatar

közép-európában változóan felhős, csendes időjárás uralkodik, főként napközben többfelé záporosóval, zivatarral. hazánkban tegnap kivált a délelőtti folyamán többhelyen volt eső, zivatar. poroszloról jégesőt is jelentettek. a csapadék mennyisége általában 10 milliméteren alul volt, de poroszloról 11, debrecenből 15, tiszaroffról pedig 20 millimétert jelentettek. a hőmérséklet napközben nyugaton 23-26, keleten 26-29, sőt szarvason 30 fokig emelkedett. ma hajnalban 10-15 fokig hűlt le a levegő. koradélelőtti országsszerte gyengén felhős volt az idő, és a hőmérséklet már 9 órára nyugaton 15-20, keleten pedig 20-25 fokig emelkedett. budapestén hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18.7 fok volt, éppen annyi, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestén a hőmérséklet 22 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, alig változik.

várható időjárás szerda estig: többórás napsütés, az ország területének legnagyobb felén, főként nyugaton és északon záporosó, zivatar. mérséklet szél, reggeli párásság. várható leg-
alacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap keleten 24-28, nyugaton 18-23 fok között előjelzés a balaton területére szerda reggelig: mérsékelt, változó irányú szél. növekvő felhőzet záporosóval, zivatarral. a hőmérséklet napnyugtakor 20. hajnalban 14 fok körül lesz.
a duna vízállása ma reggel 572 centiméter. /mti/

14.10

14.30

-24-

bb. 38. jobbminőségű, tartósabb tüzhelyeket gyártanak salgótarjánban

vid gg/gy/ki

1962. május 29.

a salgótarjáni tüznelygyárban a párt kongresszus tiszteletére kibontakozott munkaverseny kezdetekor műszakiakból minőségvizsgáló-brigád alakult azzal a feladattal, hogy javaslatot készítsen a tüzhelyek és kályhák minőségének, tartósságának növelésére. a brigád jól végezte munkáját, javaslatainak megvalósításával az eddigi hét évről, tizenöt évre növekszik a konyhai tüzhelyek élettartama. ezt azzal érik el, hogy növelik a tüzhelyek lemezeinek vastagságát, a fenéklap és a hátlap belső felületét pedig alapozó zománccal fedik be. ugyanakkor csökkentik a tüztéri öntöttvas alkatrészek mennyiségét, több helyen pedig alumínium és műanyagalkatrészt használnak fel. így a jobb minőség ellenére sem növekszik a gyártási költség. kedden megkezdték az eddigieknél jobb tüzhelyek alkatrészeinek gyártását. /mti/

bb. 39. új típusu, hazai anyagokból készült panel vikendház mintapéldányát mutatták be

t tó/n/vl ki

1962. május 29.

a fővárosi 11. építőipari vállalat kedden hazai anyagból készült, előre gyártott elemekből összerakható vikendház mintapéldányát mutatta be az ipari és a kereskedelmi szakembereknek. a 2.40-szer 1 méteres fal-elemeket a faipari üzemekben bőségesen található fűrészporból és itthon gyártott műanyag kötőanyaggal állították elő. a panelhez szükséges fakeretet a köbméterenként 3200 forint áru import fűrészelt fa helyett 400 forintos, fahulladékból, műanyaggal ragasztva készítik. az így készült fal-elem sulya negyed-része a cement kötésű perlitének, szilárdsági, ellenállási és egyéb műszaki jellemzői hasonlóak - ha nem jobbak - a már ismert panelekéhez. egy fal-elem sulyu kerettel együtt mindössze 60-65 kiló. a most bemutatott panelház 24 négyzetméter alapterületű, tet-szés szerinti méretben válaszfallal ketté osztható. előzetes számítások szerint egy ilyen méretű ház ajtókkal, ablakokkal együtt 15 ezer forintba kerül.

a megjelent szakemberek, köztük horváth gyula, könnyűipari miniszterhelyettes, igen jónak találták a bemutatott házat, javasolták a vállalatnak pontosabb számítások és vizsgálatok elvégzését, hogy ezek birtokában intézkedhessenek a sorozatgyártás esetleg soronkívüli megindításáról. /mti/

15.28

15.48

- 25 -

bb 40. az összes kalászosok 70 százalékát géppel takarítják be a termelőség-tervezetek - valamennyi állami gazdaság, gépállomás és termelőség-tervezet készítsen részletes tervet a nyári mezőgazdasági munkákra - ülést tartott a medosz központi vezetősége

t kz/j/vl ká

1962. május 29.

Kedden a medosz székház dőzsa termében ülést tartott a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének központi vezetősége. részt vett az ülésen varga györgy, a szakszervezetek országos tanácsának titkára, dégen imre, az országos vízügyi főigazgatóság vezetője, kovács istván, a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének főtitkára, a földművelésügyi minisztérium és a medosz több vezető munkatársa. az ülésen petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tájékoztatta a központi vezetőséget mezőgazdasági üzemünk eddig elért eredményeiről, s a következő időszakban rájuk váró feladatokról.

többek között rámutatott, hogy a kései kítavaszkodás, a tavaszi szárazság és egyéb elemi csapások következtében mutatkozó elmaradást a mezőgazdasági dolgozók nagyszerű munkájával sikerült pótolni. május közepéig több mint kétmillió hold őszi kalászos fejtrágyázása fejeződött be. az esőzés megindulása óta fokozott ütemben halad a növényápolás. a gépállomások 10.000 univerzál traktorral és csaknem 4000 sorművelő kultivátorral segítik a termelőség-tervezeteket.

a nyári mezőgazdasági munkák előkészítése és levezetése az idén különösen nagy gondot, jól szervezett munkát és fegyelmet kíván. a kései kítavaszkodás miatt ugyanis a növényápolás és takarmánybetakarítás kihúzódik az aratás időszakára. az állami gazdaságokban és a gépállomásokon a nyári munkákhoz szükséges gépek javítása folyamatosan halad, és azt június 30-ig be is fejezik. gépállomásainknak gondoskodni kell a termelőség-tervezetek tulajdonában lévő gépek folyamatos és zavartalan javításáról is. a gépállomások és a termelőség-tervezetek betakarítógépeikkel a szövetkezeti gabona terület mintegy 70 százalékáról vághatják le a termést. a veszteség megakadályozása érdekében ajánlják, hogy valamennyi állami gazdaság, gépállomás és termelőség-tervezet készítsen részletes tervet a nyári mezőgazdasági munkák végrehajtásáról. e tervet széles körben ismertessék a dolgozókkal.

a betakarítás mellett minden rendelkezésre álló erőt a nyári talajmunkákra kell fordítani. ahhoz, hogy a termelőség-tervezetek időben és megfelelő minőségben készüljenek el a nyári talajmunkákkal, a gépállomások erőgépeinek 40-50 százalékát két műszakban kell üzemeltetni.

/folyt.köv./

16.20

17, 10

- 26 -

bb 40. /az összes kalászosok 1. folyt./ vl

a továbbiakban hangsúlyozta az előadó, hogy a kétségtelenül nehéz feladatok végrehajtását jelentősen segítik a mezőgazdasági üzemekben egyre szélesebbkörűen kibontakozó versenymozgalmak. a verseny főcélja a mezőgazdasági üzemekben az éves gazdálkodási tervek teljesítése. a mezőgazdasági üzemek dolgozói erre az évre több mint 411 millió forint értékű felajánlást tettek. a felajánlások mintegy 55 százaléka a hozamok növelésére, 45 százaléka pedig a költségek csökkentésére irányul. dolgozóink vállalták, hogy terveiket és felajánlásaikat a párt 8. kongresszusának tiszteletére minden vonatkozásban teljesítik. sajnos, egyes vezetők még ma sem értik a munkaverseny-mozgalom lényegét, helyenkint bürokratikusán kezelik a versenyt, elhanyagolják az eredmények értékelését, a munkában kitűnt dolgozók jutalmazását, népszerűsítését.

- most, amikor a mezőgazdasági munkák sok dolgozót szólítanak el hosszabb vagy rövidebb időre családjuktól, fontos kérdés az, hogy mit tettünk és mit kívánunk tenni a terveket végrehajtó ember szociális és kulturális ellátottsága érdekében - folytatta a továbbiakban. - lelkiismeretes, fegyelmezett munkát, alázatokat azoktól várhatunk, akiknek az ellátását, nyugodt pihenését, kulturált szórakozását lehetőségeinkhez képest jól biztosítottuk. elmondhatjuk, hogy munkásszállásaink többségében tisztaság, rend uralkodik. a központoktól távolieső szállások felszerelése azonban még lassu ütemben halad. általában kevés a betegesen ellenőrizniük kell a földeken dolgozók ételmezését, vízellátását, stb. mindenütt gondoskodni kell olyan kérdések megoldásáról is, mint a betegszállítást, a gyermekek elhelyezése. a szakszervezet aktivistáinak nagy figyelmet kell fordítaniuk a dolgozók egészségvédelmére és a baleset-elhárításra. a balesetek megelőzése végett fokozni kell a nevelőmunkát és a dolgozók rendszeres oktatását. minden üzemben hozták létre a munkásvédelmi őrségeket, gondoskodjanak arról, hogy a legkisebb munkaszervezeti egységekben is működjenek munkásvédelmi őrcsapatok.

a beszámolót széleskörű vita követte. /mti/

16.25

17, 10

- 27 -

bb 41. Lidicére emlékezik a békeszerető világ - frantisek pisek
csehszlovák nagykövet sajtótájékoztatója

t fe/gk szb sr

1962. május 29.

csehszlovákia és vele együtt az egész haladó világ emlékezik június 10-re, Lidice elpusztításának 20. évfordulójára. frantisek pisek, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövete a megemlékezés előkészületeiről kedden tájékoztatta a sajtó képviselőit. - mindannyiunk számára fájdalmasan emlékezetes, - mondotta - hogy a német fasiszta barbárok 1942. június 10-én legyilkolták Lidice férfitagosságát, a nőket koncentrációs táborba hurcolták, a gyermekeket elragadták szüleiktől, a községet a földdel egyenlővé tették. e szörnyű gaztett abban az időben még következetesebb harca mozgósította az antifasiszta erőket. Lidice ma is jelkép ama községek és városok százainak, amelyek a szovjetunióban, lengyelországban, belgiumban, norvégiában, jugoszláviában és másutt a náci megszállásnak áldozatul estek.

a nagykövet hangsúlyozta:

- nem azért emlékezünk e gaztett 20. évfordulójára, hogy fájó érzéseket idézzünk, hanem erkölcsi kötelességünk ismételt gondolni Lidicére mindaddig, amíg léteznek az imperializmus sötét erői, amelyek készek új háború kirobbantására, a békés lakosság megsemmisítésére.

a továbbiakban elmondotta, hogy az újjáépített Lidice ma szebb, mint valaha. a béke és a barátság kertjében 33.000 rózsafa virágzik, azok a rózsák, amelyeket a békeszerető emberek a világ minden részéből küldtek, az évforduló alkalmából is eljönnek azokból a városokból és községekből - így többek között varsóból, oradourból, coventryből, marsalából, hirosimából, Leningrádból, volgográdból -, ahol a német fasiszták Lidicéhez hasonló barbár tetteket követtek el. magyarországon szegeden és kalocsán emlékeznek az évfordulóra a lidicei emlékműveknél.

a sajtótájékoztató után Lidicéről dokumentumfilmet vetítettek le. /mti/

--

bb 42. ötven évi szolgálat után munka érdemrenddel tüntették ki pápai László postafőigazgatót, a postakísérleti intézet helyettes vezetőjét

k hbj/sze szb ki

1962. május 29.

pápai László postafőigazgató, a postakísérleti intézet helyettes vezetője ötven évi szolgálat után nyugállományba vonult. rendkívül értékes tevékenységet fejtett ki a második világháború után a postai szolgáltatások helyreállításánál. pápai Lászlót nyugdíjbavonulása alkalmából munka érdemrenddel tüntették ki. a kitüntetést kedden délután kossa István közlekedés- és postaügyi miniszter nyújtotta át. az átadásnál jelen volt horn Dezső közlekedés- és postaügyi miniszter-helyettes, kövesi Béla postavezérigazgató, a közlekedés- és postaügyi minisztérium több vezetője. /mti/

17.30

- 28 -

Sc

bb 43. a magyar partizán szövetség

gk szb sr

1962. május 29.

és a honvédelmi minisztérium május 30-án este 7 órakor műsoros estet rendez a magyar néphadsereg központi klubjában. a műsort a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett ének-, zene- és tánckara, valamint szólistái adják és a bevételt a függetlenségükért és szabadságukért harcoló népek megsegítésére alakult magyar szolidaritási bizottság javára ajánlják fel. /mti/

--

bb 44. Henry Winston elutazott Budapestről

n szb sr

1962. május 29.

Henry Winston, az Egyesült Államok kommunista pártjának alelnöke, aki a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására 8 napot töltött Magyarországon, kedden elutazott Budapestről.

Bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent Komocsin Zoltán, az MSZMP politikai bizottságának póttagja és Hollai Imre, az MSZMP központi bizottsága külügyi osztályának vezetője. /mti/

--

bb 45. Tit Szakosztályi ülés a Kossuth klubban

tm szb sr

1962. május 29.

Atudományos ismeretterjesztő társulat történelmi szakosztályának országos választmánya kedden a Kossuth klubban tartotta rendes évi ülését. megvitatták a múlt évi munkát és kijelölték az elkövetkező hónapok tennivalóit. /mti/

--

bb 46. májusi csúcsforgalom a Balatoni hajókon

vid szf/te szb

1962. május 29.

Májusban még sosem volt annyi utasuk a Mahart kedvelt sétahajóinak, mint kedden: több mint ötezer embert vettek fedélzetükre. különösen a Siófoki, a Fonyódi és a Balatonfüredi kikötőben szálltak sokan hajóra. több kisegítő járatot is forgalomba kellett állítani. a hirtelen megnövekedett forgalom azonban nem érte váratlanul a Mahartot, még a „terven felül” érkezett diák-kirándulóknak is helyet tudott szorítani egyik hajóján. nagy forgalmat bonyolított le kedden a Tihany-szántódi rév is. a menetrend szerint közlekedő kompok kétezer embert és kétszáz járművet szállítottak át egyik partról a másikra. /mti/

--

16.35

17.30

- 29 -

Sc

bb 47. a bakonyba költöztették méhcsaládjaikat a baranyai méhészek - szedik a szamócat kecskemét környékén - üzemben a derek-egyházi és hódmezővásárhelyi öntözőhajó

ö vid so/tm/vl ká

1962. május 29.

baranyában elvirágzott már az akác, az ország legdélibb megyéjében hat év óta most volt igazán bőséges fűrthozam és jó volt a nektárképződés is, a baranyai méhészek ezekben a napokban mintegy 10.000 méhcsaláddal utnak indulnak, hogy vészprém, vas és nőgdád megyében utolérjék a virágzást és a jó mézgyűjtési szezonban egyetlen napot se hagyjanak ki, a baranyai méhészek az idén 1850 mázsa méz szállítására kötöttek szerződést, amelynek zöme akácméz lesz.

az akácvirágzás északra húzódása, a méhészek vonulása mellett a tavasz bucsuzására vall az is, hogy kecskemét környékén szedik már a szamócat, a termelőszövetkezetek és termelőcsoportok a friss gyümölcsből átadták az első száz kilós szállítmányt a kereskedelemnek, a termés gyengébb a tavalyinál, de a szélvédett területeken szép gyümölcsöket érleltek a tövek, a hét végén valószínűleg már nagyobb mennyiség kerül piacra, a környék földműveszövetkezetei összesen mintegy 60 vagon szamócat vásárolnak fel, a zamatos, illatos gyümölcs egy részét exportálják.

a megkésebb májusi esők áztatta földeken gyorsult a növényápolás, győr megyében kedden a gépállomások 120 kultivátora irtotta a gyomot a kukorica közül, a megye termelőszövetkezeteiben az idén 10.226 holdon vetették négyzetesen a kukoricát, s a közös gazdaságok azokkal a traktorosokkal végeztetik a növényápolást is, akik annakidején vetettek, a szanyi, a csornai gépállomás körzetében, ahol legtöbb volt a négyzetes vetés, most növényápoló gépeiket keresztben-hosszában járatják a táblákon a traktorosok.

a dél-tiszántulon még mindig a májusi aszály, a szárazság okoz gondot, csongrád megyében csak a makói járásban volt elegendő csapadék, hódmezővásárhely, szentes környéke, valamint a déli-alföldi homokföldek hasztalan várják az esőt, ezen a vidéken minden lehetőséget kihasználnak az öntözésre, éjjel-nappal működtetik az esőztető berendezéseket és a hódmezővásárhelyi, valamint a derek-egyházi állami gazdaságban megkezdődött a hajós öntözés is, a tizenöt kilométer hosszúságú csatornáknak napnyugtától reggelig uton vannak az öntözőhajók, s egy műszakban 150-200 holdat locsolnak meg, 7-8 milliméteres csapadékkal, nemcsak a konyhakerti növényeket és zöldségféléket öntözik, hanem a kukoricát, s több takarmánynövényt is, a megyében csupán a termelőszövetkezetek 8000 holddal nagyobb területet öntöznek, mint tavaly.

/folyt.köv./

16.45

17.30

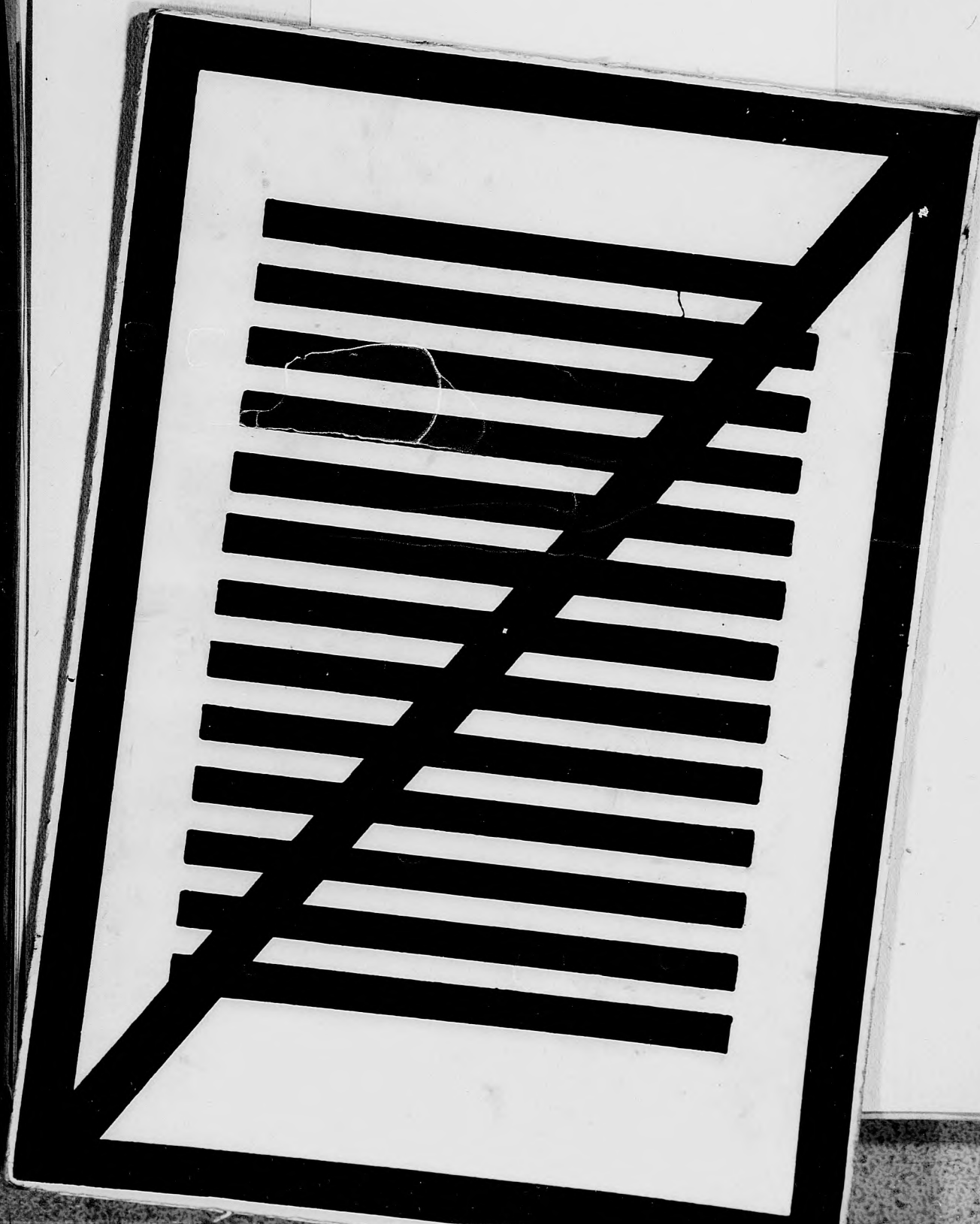
l

F!

Hírsz:

mag. 28.

31. lap

F!

Hírvány:

udj. 29.

31. lep.

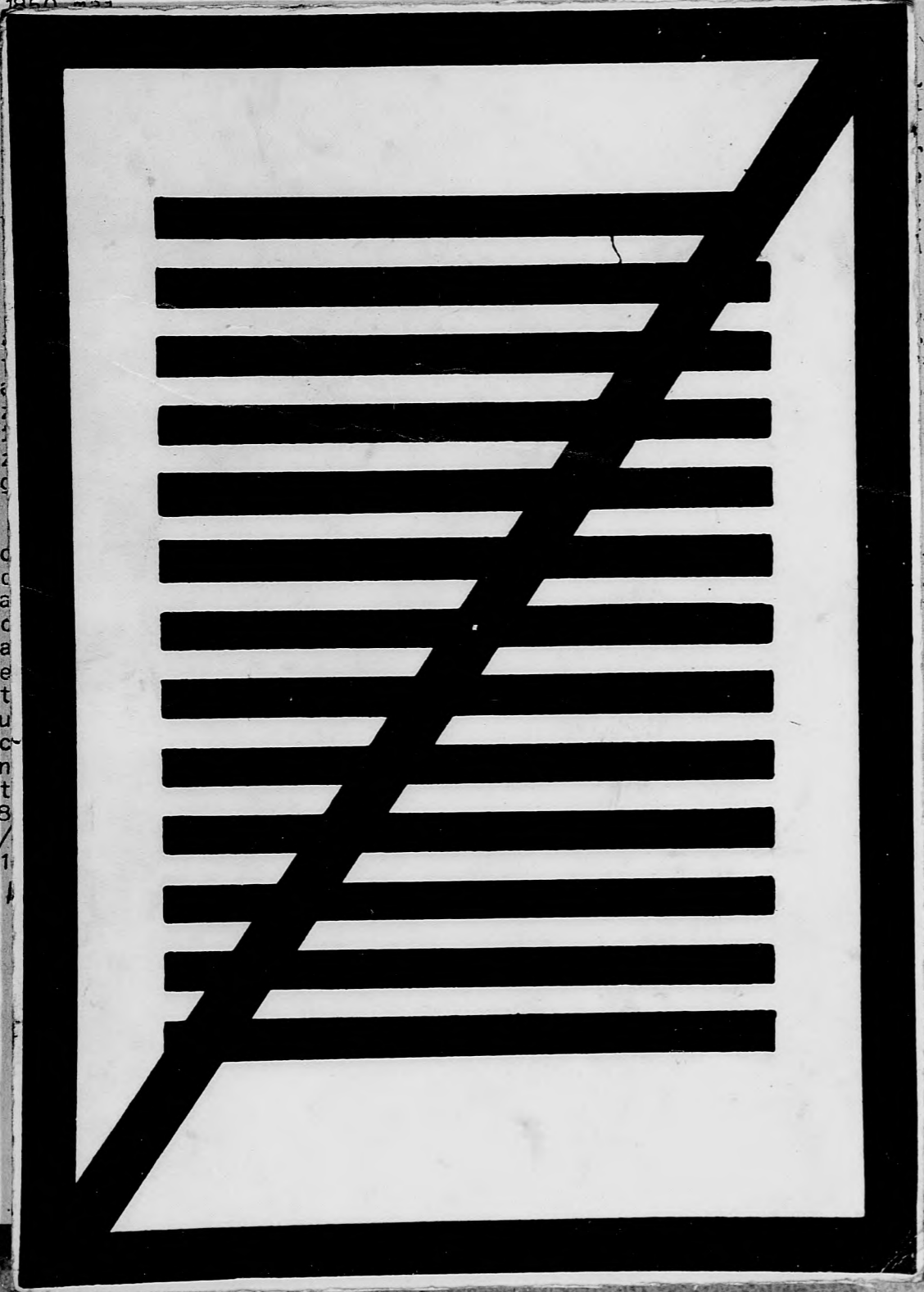
bb 47.
hészek
egyházi

ö vid s

ba
gyéjéber
a nektár
egy 10.0
dád meg
egyetler
1950

kat a baranyai mé-
- üzemben a derek-

szág legdélibb me-
ürthozam és jó volt
en a napokban mint-
észprém, vas és nóg-
gyűjtési szezonban
iszek az idén

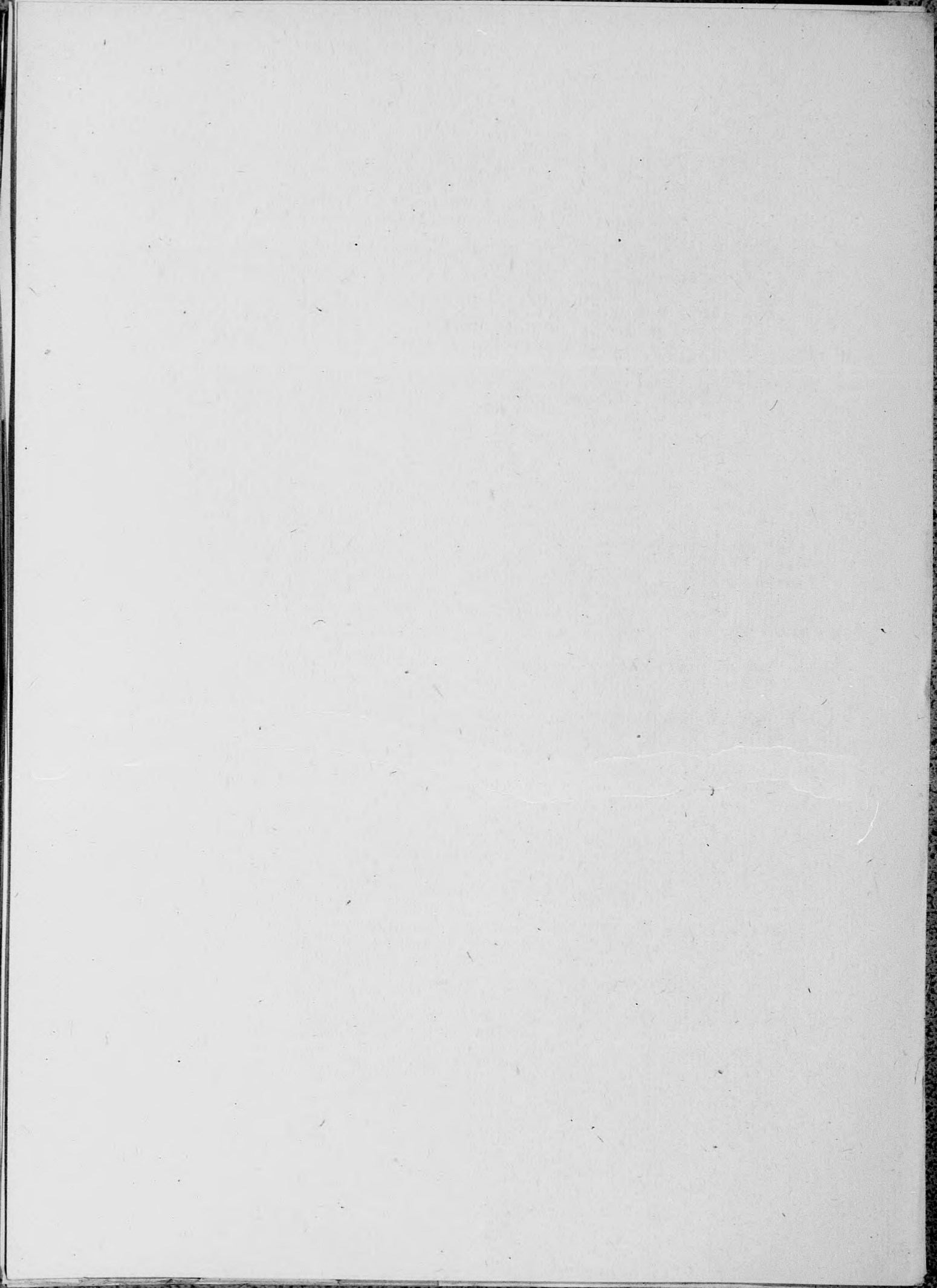
lett
k

es-
rü-
-
ö-

-
-
n
-
ást
ör-

n-
-
n-
tik
erek-
z-

ti

bb 51. mintegy 110.000 paneles lakás a harmadik ötéves tervben - , házgyárakat, építenek - sajtótájékoztató az építőipar műszaki fejlesztéséről

t sb/sze szb ki

1962. május 29.

a magyar sajtó házában kedden sajtótájékoztatót tartott dr. Szabó János építésügyi miniszterhelyettes. az újságírók kérdéseire válaszolva ismertette az építőipar műszaki fejlesztésének több fontos kérdését.

elmondotta, hogy az idén 5.560 lakást építenek az országban blokkos falelemből. ez több mint kétszerese a tavalyinak. a második ötéves terv végére a jelenlegi 32 százalék helyett az állami erőből épülő lakások 47 százalékát készítik blokkos építési eljárással. ezzel fokozatosan megváltozik az építőipari teendők jellege, s a régifajta kőművesmunka helyett szereléssel, az előregyártott falelemek összerakásával építik fel a házakat. az idén elkészül az a javaslat, amelynek alapján megkezdődik a harmadik ötéves tervben előirányzott tömeges lakásépítkezések előkészítése. ebben a tervidőszakban fokozottabban szélesítik az építőipar szerelő tevékenységét, s ezért áttérnek a közép- és nagyblokknál korszerűbb falelem, a panel nagyarányú felhasználására. az előzetes tervek alapján mintegy 110.000 lakást építenek panelből a harmadik ötéves tervben.

az új eljárás nemcsak a falak építését, hanem a házak befejező munkáit is jelentősen gyorsítja, mert a paneleket készítő , házgyárban, már előre bevakolják, festik, sőt az ablakokat és az ajtókat is elhelyezik a falelemben. előreláthatóan mintegy tíz házgyárat építenek majd az országban.

nagy gondot jelent azonban az üzemek helyének kiválasztása, mivel legfeljebb 30-40 kilométeres körzetben gazdaságos a nagy falelemek szállítása. ezért a beruházásokat is egy-egy olyan központi helyre kell összevonni, ahol évente legalább 1.000-1.500 lakást építhetnek. ez a feltétele a korszerű folyamatos termelés-szervezési módszer bevezetésének is, amellyel hatásosabban kihasználhatják és fokozhatják a paneles építési eljárás előnyeit. az építésügyi minisztérium és a fővárosi tanács ezért tárgyalásokat kezdett a budapesti új lakások összpontosítására. a megbeszélés még nem fejeződött be, de már vannak olyan elgondolások, hogy a harmadik ötéves terv budapesti új otthonainak jelentős részét két helyen, a budafoki út és káposztásmegyér környékén építik fel 10.000-10.000 lakásos új lakótelepen. /mti/

17.08

17.40

- 32 -

bb 48. megkezdődött a homoki borok versenye kecskeméten

vid j szb ká

1962. május 29.

kecskeméten az új kollégium disztermében megkezdődött a dunatisza közti homoki borok kétnapos versenye. összesen 250 féle fehér és vörösbor közül válogatják ki az ízben, színben leggazdagabbakat, amelyek majd az országos döntőbe kerülnek. a bíráló bizottságok különösen nagy érdeklődéssel tanulmányozzák a kitűnő minőségű vörösborokat. /mti/

..

bb 50. nógrádi párt- és tanácsi küldöttség utazott beszercebányára

vid fm/n szb fm

1962. május 29.

a csehszlovák szocialista köztársaság beszercebányai kerületi tanácsának és pártbizottságának meghívására kedden párt- és tanácsi küldöttség utazott nógrádból beszercebányára. a hattagú küldöttség - Hankó Jánosnak, a nógrád megyei tanács vb. elnökének vezetésével - több napig tanulmányozza a közép-szlovákiai kerület helyi nemzeti bizottságainak köztségfejlesztési munkáját és a falusi pártszervezeteknek a mezőgazdaság irányításában, szervezésében elért eredményeit. /mti/

..

bb 53. ülést tartott az mszbt szabolics-szatmár megyei elnöksége

vid fm/n szb fm

1962. május 29.

a magyar-szovjet baráti társaság szabolics-szatmár megyei elnöksége kedden ülést tartott nyíregyházán. megvitatták a szabolicsban működő magyar-szovjet baráti körök tevékenységét. a körök megszerte rendeztek különféle emlékünnepeket a szovjetunióban járt dolgozók élménybeszámolókon ismertették tapasztalataikat. „a kommunizmus építése a szovjetunióban”, címmel kiállításon mutatták be a szovjet nép életét, munkáját, terveit. a „hogyan élnek a szovjet fiatalok?”, című kiállítást a nyíregyházi középiskolákban eddig mintegy tízenkétezen tekintették meg. /mti/

..

17.25

17.40

- 33 -

le

bb 54. elutazott a jugoszláv külkereskedelmi bizottság elnök-helyettese

tm /sz/vl hk 1962. május 29.

vujica gajinovic, a jugoszláv külkereskedelmi bizottság elnökhelyettese néhány napos itt-tartózkodás után elutazott budapestre. a bucsuztatáson megjelent karádi gyula, a külkereskedelmi miniszter első helyettese, tolnai béla, belgrádi magyar kereskedelmi tanácsos. ott volt milenko drakulic budapesti jugoszláv kereskedelmi tanácsos. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !!!

di/sze/vl sr 1962. május 29.

mai bb 11. számú hírünk „megrögt a felelősségérzet....”, harmadik bekezdése helyesen a következőképpen hangzik:

a közérdekű bejelentések a legkülönbözőbb dolgokra hívják fel a figyelmet. szóvá tesznek visszaéléseket, szabálytalanságokat, nemtörődömséget, stb. fővárosi osztályunk egy bejelentés nyomán derítette ki, hogy a medicor röntgenművek főkönyvelője - jól lehet 1961. március 31-ével felmentették állásából, a kgm műszeripari igazgatóságának utasítására a vizsgálat kezdetéig rendszeresen megkapta havi fizetését. a vállalatnál 13 hónapig nem dolgozott, felügyeleti szerve látta el megbízásokkal. a tolna megyei népi ellenőrzési bizottság figyelmét ugyancsak bejelentés hívta fel arra, hogy a tolnai selyemfonógyár igazgatója rendszeresen jogtalanul használja a gépkocsit; bebizonyosodott, hogy két év alatt mintegy 16.000 kilométert „kocsikázott”, a közlekedés- és postaügyi minisztérium, valamint a vállalat felettes fő hatósága 10.000 forint kártérítésre ítélte az igazgatót. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe !!!

a bb 49. számú hír /kubai tudósító kenderesen/ első, ötödik és tizenötödik sorában a név helyesen:

s o r e l e d i t

/mti/

18.30

19.00

- 34 -

bb 55. időjárásjelentés

sze/vt nk

1962. május 29.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. május 29-én, kedden este:

több felé zápor, zivatar.

várható időjárás szerda estig: többórás napsütés. az ország területének legalább a felén, főként nyugaton és északon záporosó, zivatar, mérsékelt szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: keleten 24-28, nyugaton 18-23 fok között. /mti/

bb 58. befejeződött a r.i.v. konferencia

t kf/kf szb ki

1962. május 29.

egy héttig ülésezett budapesten a r.i.v. az európai vasutak nemzetközi teherkocsi köteléke. a tanácskozás -, amelyen 18 ország képviselői vettek részt - kedden délután lindner józsefnek, a máv vezérigazgatóhelyettesének zárószavaival fejeződött be a gellért szállóban.

a konferencia tapasztalatait, munkáját, legfontosabb eredményeit henry roche, a r.i.v. elnöke, a svájci vasutak forgalmi főigazgatója foglalta össze.

elmondotta, hogy a tanácskozás a különböző vasutak javaslataira 320 módosítást tárgyalt meg. a konferenciára így nagy feladat hárult, s a magyar vasut kitérő rendezésének köszönhető, hogy sikerrel tudták befejezni munkájukat. a megbeszélések alapján számos, a r.i.v. valamennyi tagállamát érintő, kérdésben hoztak kedvező, vagy szigorító döntést. az áruszállítás állandó fejlődése miatt vizsgálták felül többek között a teherkocsik nemzetközi használatával foglalkozó szabályzatot, s egy-egy kocsi használati díját az eddigi 5 frankról, 1963. január 1-től, 6 frankra emelték fel. ugyanakkor különbséget tesz a szabályzat a teherkocsik között is. külön kategóriába sorolja az olyan speciális kocsikat, mint például a hűtő-, a tartály-, a cementszállító-kocsi, s ezeknek a használati díja is magasabb, 10 frank. jelentős a tanácskozásnak az a határozata, amely a széles nyomtávú vasutakkal rendelkező országoknak is lehetőséget ad ahhoz, hogy tagjai lehessenek a r.i.v.-nek. foglalkoztak a nemzetközi teherforgalom gyorsításával. jelenleg valamennyi r.i.v.-hez tartozó országban összesen 80 viszonylatban közlekednek kötelezően 100-120 kilométeres sebességgel tehervonatok.

/folyt.köv./

18.56

19.15

- 35 -

le

bb 58. /befejeződött... folyt./- szb

a jövőben szigorúan ellenőrizni azt az előírást, hogy nemzetközi teherforgalomban csak olyan vagonok vehetnek részt, s azok „használnatják”, a r.i.v. feliratot, amelyek megfelelnek az előírt követelményeknek. a szállítótartályok nemzetközi cseréjéről is tárgyaltak, s úgy döntöttek, hogy a konténerek az eddigi 9 nap helyett 12 napig tartózkodhatnak a címzett országokban.

a tanácskozás munkáját, eredményeit, határozatait több mint 100 oldalas jegyzőkönyvben rögzítették. ezt az okiratot, tehát az egész konferencia munkáját, a r.i.v. közgyűlése nagyja majd jövő, amely októberben firenzében ül össze valamennyi r.i.v.-hez tartozó ország képviselőjével. /mti/

bb 57. németh károly, az mszmp központi bizottságának tagja,
né szb 1962. május 29.

a központi bizottság mezőgazdasági osztályának vezetője, a dóm kommunista párt meghívására kedden dániába utazott. németh károly a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának képviselőtében részt vesz a dán kommunista párt 21. kongresszusán. /mti/

bb 59. újabb küldöttségek érkeztek az szvsz vb ülésére
k vl sr 1962. május 29.

a szakszervezeti világszövetség végrehajtó bizottságának csütörtökön kezdődő 25. ülésére újabb küldöttségek érkeztek. budapestre érkezett herbert warnke, a szabad német szakszervezeti szövetség /fdgb/ elnöke, az szvsz alelnöke vezetésével az ndk delegációja, frantisek zupka, a csehszlovák szakszervezetek központi tanácsának elnöke, az szvsz alelnöke vezetésével a csehszlovák delegáció, n. jono, a /sobsi/ főtitkára, az szvsz alelnöke, reza ruszta /irán/, josé moix /spanyolország/, licano lama, az olasz általános szakszervezeti szövetség titkára, vicenzo galetti, a mező- és erdőgazdasági dolgozók nemzetközi szakmai szövetségének főtitkára, willi albrecht, a közalkalmazottak nemzetközi szakmai szövetségének főtitkára, giacomo adducci, a vasipari dolgozók nemzetközi szakmai szövetségének főtitkára, a vb tagjai. /mti/

19.15
20.30.

- 36 -

bb 60. nyiregynázan vendégszerepelt a dagesztáni állami lezginka népi együttes

vid fm/n/vl fm

1962. május 29.

a hazánkban tartózkodó dagesztáni állami lezginka népi együttes kedden este nagy sikerrel mutatta be műsorát nyiregynázan, a móríc zsigmond színházban. a város és a megye dolgozói nevében kohári ferenc, a megyei tanács művelődési osztályának helyettes vezetője köszönte meg az együttesnek nagyszerű előadást. /mti/

bb 61. a kiállított 97 képből 81-et megvásároltak a kedden rendezett 5. művészeti képaucsió

t tó/sze/vl

1962. május 29.

a bizományi áruház vállalat kinizsi utcai központi épületében kedden délután rendezték meg az 5. művészeti képaucsiót. az árverés nagy érdeklődés mellett a várakozásnak megfelelően zajlott le. bizonyítja ezt, hogy az aukciót megelőző kiállításon bemutatott és eladásra kínált 97 képből 81-et megvásároltak. gazdára lett az eladásra kínált három kisméretű szobor

az aukcióra szánt száz alkotás kikiállítási értéke 300.000 forint volt, s az elkelt 81 képért és 3 szoborért mintegy 260.000 forintot fizettek ki a vásárlók. nem vettek meg egy 40.000 forint kikiállítási áru munkácsy, egy 25.000 forint kezdő áron felajánlott idős markó, valamint egy 18.000 forinttal induló benzur képet. viszont csók istván kertrészlet című képe az 1500 forintos kikiállítási ár helyett 5800, egy ismeretlen firenzei festő két bibliai témájú képe 3500-3500 forint helyett 5200, illetve 5800 forintért kelt el. nagy sikere volt a magyar festőknek: iványi grünwald havasi táj boglyákkal című képeért a kikiállított 2000 forint helyett 4200 forintot, virágcsendéletéért pedig 1950 forint helyett 5200 forintot fizettek. székely bertalan szadai táj című védett képe a kikiállítási ár több mint háromszorosáért, than mór menyecske a rózsával című képe pedig a kikiállított 3000 forint helyett 7400 forintért talált vevőt. /mti/

20.26

- 37 -

le

bb 62. megemlékezés a lengyel népőrség első partizánharcainak huszadik évfordulójáról

t vt/sze/vl

1962. május 29.

a lengyel olvasóterem vezetősége, a magyar partizán szövetség és a magyar néphadsereg központi klubja a lengyel népőrség első partizánharcainak 20. évfordulója alkalmából kedden emlékestet rendezett a magyar néphadsereg központi klubjában. az ünnepi esten megjelent uszta gyula altábornagy, a honvédelmi miniszter első helyettese, a tábornoki kar több más tagja, s ott voltak az egykori partizán harcok magyar résztvevői is. jelen volt m. kallausz ezredes, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai attaséja, valamint j. bystrzycki, a budapesti lengyel olvasóterem igazgatója.

a lengyel ellenállási mozgalom fejlődése és jellege címmel tóth sándor őrnagy, a nadtörténeti intézet munkatársa, magyar antifasiszták részvétele a lengyel ellenállási mozgalomban címmel pedig dr. s. a. sochnacki, a lengyel olvasóterem helyettes vezetője tartott előadást. az emlékest második részében bemutatták a harcok dokumentumait, a mai varsó, a téli offenzíva és a lengyel állami táncgyűjtés című kisfilmeket. /mti/

bb 63. a magvető könyvkiadó irodalmi estje az egyetemi szinpadon

k v/sze/vl

1962. május 29.

kedden a magvető könyvkiadó könyvheti irodalmi estet rendezett az egyetemi szinpadon. az ünnepséget tóth dezső, a magvető könyvkiadó igazgatója vezette be, majd a műsorban versek, novellák, regényrészletek hangzottak el a magvető könyvkiadó könyvnapj kötetéből.

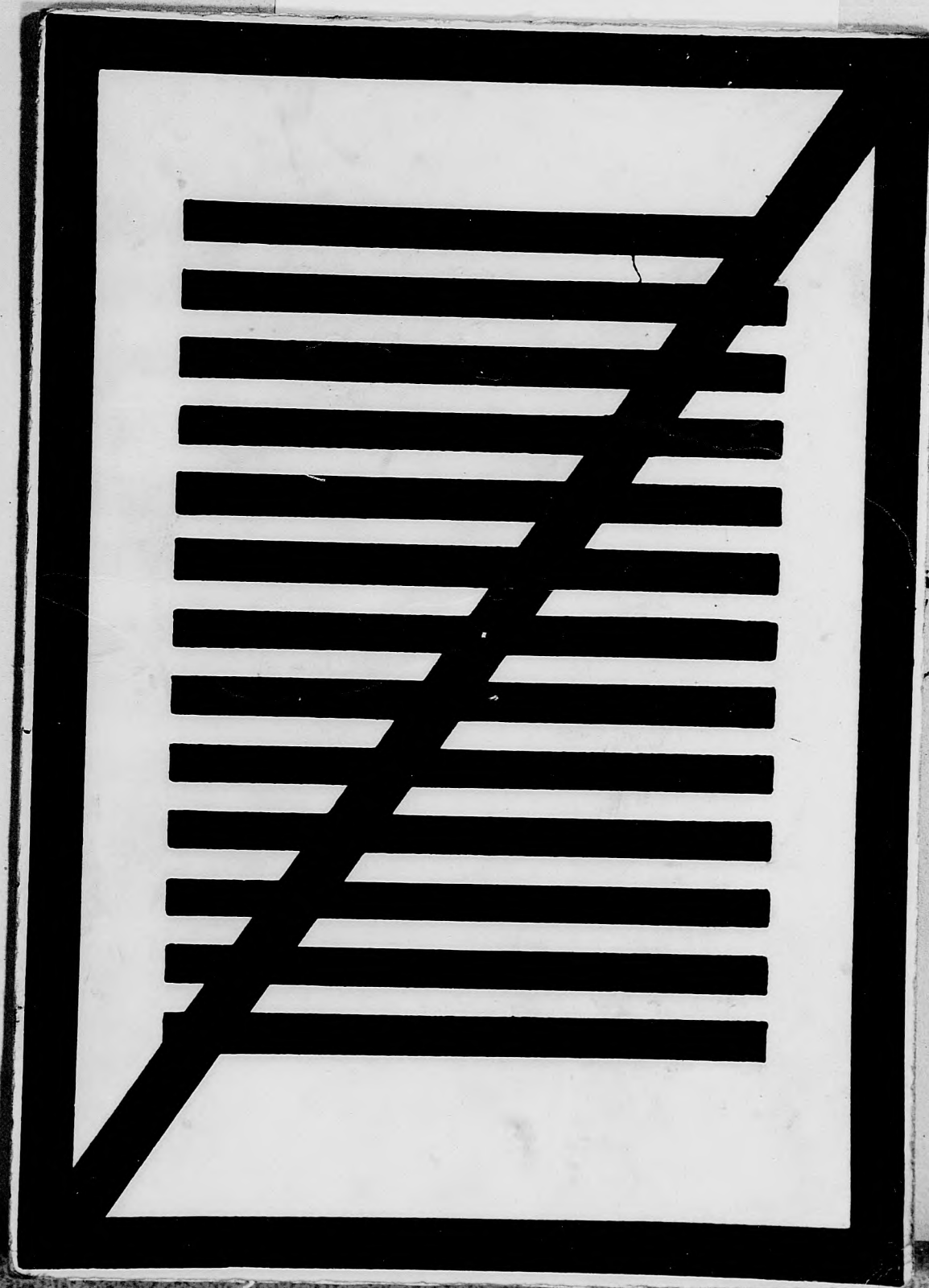
az irodalmi esten közreműködött veres péter kossuth-díjas író, pákolitz istván költő, bánki zsuzsa, norváth ferenc, jancsó adrienne, kállai ferenc, surányi ibolya, sinkovits imre, továbbá kocsis albert hegedűművész és zempléni kornél zongoraművész. /mti/

20.39

-38-

F!
Fény:
maj. 29.

39.-? lep.

oz

n-

igának
elnöke

F!
Hívny:
máj. 29.

39.-? lep.

bb 62. megemlékés
nak huszadik évfor

t vt/sze/vl

rcai-

szövet-

estet
s-
el-

aur
ato-
óte-

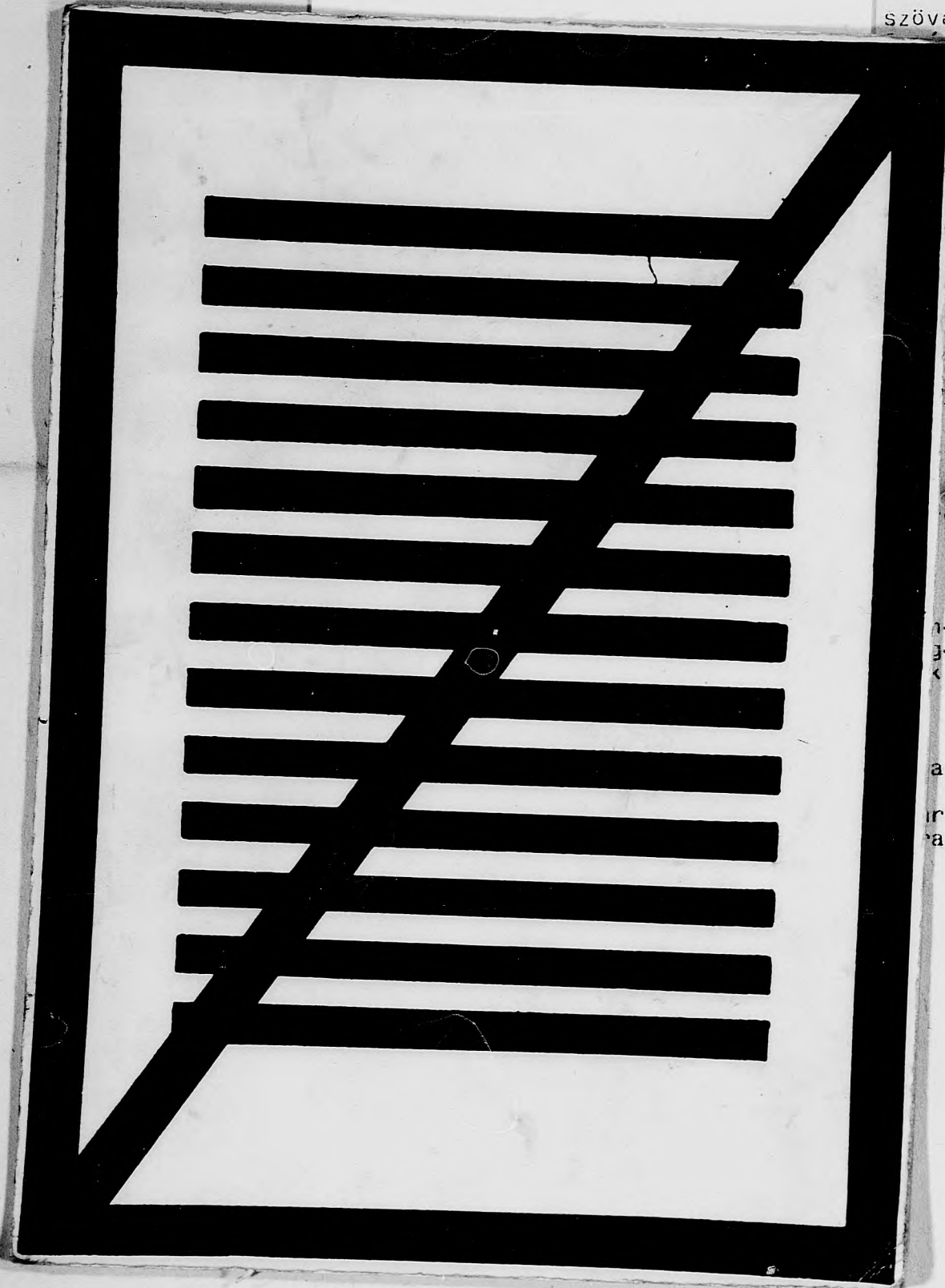
nel
an-
el
je
yel

zin-

n-
g-
k,

as

re,
a-

mti hivatalos közlemények

1962. május 29.

bb 56. kádár jános elvtárs levele a magyar távirati irodához

n/vl sr 1962. május 29.

tisztelt elvtársak !

kérem önöket az alábbiak közlésére:

„ezúton mondok őszinte köszönetet azokért az egyéni és csoportos jókívánságokért, amelyekkel 50. születésnapom alkalmából párt-, állami- és társadalmi szervezetek, gyárak, termelőszövetkezetek, vállalatok, kulturális, közoktatási és más intézmények dolgozói, valamint magánosok megtiszteltek.,,

kádár jános

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke

/mti/

le

18,37
19,00

- 1 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 159-490, 369-600.
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. május 30.

bb 1. nejm kéri többé a pályaudvarokon a lejárt vasuti jegyeket
i kf/te szb ki 1962. május 30.

évek óta kifogásolja az utazóközönség, hogy a pályaudvarok ki-
járatainál a kapusok kéri a lejárt menetjegyeket. minek ez - kér-
dezték - hiszen ugysem mindenki tesz eleget a felszólításnak, mert
sok esetben az uti elszámoláshoz kell a jegy, a rendelkezésre a
máv-nak belső ellenőrzés céljából volt szüksége, amit azonban most
más módon oldanak meg. június 1-től a pályaudvarokon nem zaklatják
többé az utazóközönséget a lejárt menetjegyek kérésével.

ezzel egyidőben - tekintettel a megnövekedett utasforgalomra,
a peronok zsúfoltságára - az állomásokrendje érdekében érvényt sze-
reznek annak a rendelkezésnek, amely szerint a pályaudvarok zárt
részeibe, a várótermekbe, a peronokra, stb. csak érvényes menet-
jeggyel, vagy pályaudvari belépővel lehet belépni, illetve ott tar-
tózkodni. /mti/

..-

bb 2. társadalmi ellenőrök, minőségvizsgálók az eszpresszókban,
cukrászdákban és az ételkészítőkben - javult a kenyér minő-
sége, jobbak a szimplák és a duplák

i hzs/zse szb sr

1962. május 30.

a budapesti tanácsi és szakszervezeti társadalmi ellenőrök az
elmúlt hetekben számos nagyforgalmu vendéglátóipari boltot, esz-
presszót, cukrászdát és ételkészítőt kerestek fel. a széleskö-
rű vizsgálaton elsősorban a felszolgált, megvásárolt cikkek - étel-
miszerek, édességek, stb. - minőségét kísérték figyelemmel.

a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy - bár jogos kifogások
még szép számmal akadnak - az áruk minősége észrevehetően javult.
a társadalmi ellenőrök és a minőségvizsgálók például megállapítot-
ták, hogy míg két-három évvel ezelőtt az eszpresszókban felszolgált
dupla-feketék csaknem hetven százalékánál az előírt hat gramm ká-
vét nem használták fel, addig ma már a kifogásolható szimplák vagy
duplák aránya körülbelül husz százalék körül van.

a külső- és a belső kerületekben egyaránt gyakran panaszkodnak
a háziasszonyok a kenyér minőségére. a társadalmi ellenőrök véle-
ménye szerint a bíráló észrevételek az esetek többségében jogosak.
igaz, a vizsgálat adatai szerint körülbelül hat százalékkal csökkent
a minőségileg kifogásolható kenyér aránya, a sütőipar gyártási elő-
írásainak eddigénél rendszeresebb, szigorúbb ellenőrzésével, a szál-
lítás feltételeinek javításával azonban még sokat javíthatnak a
váltalatok a pesti kenyér minőségén.
/folyt.köv./

-1-

sc